Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

6-йил чиқиши.
27 МАРТ 1971 Й.
ШАНБА
№72 (1447).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

КПСС XXIV СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАМИЗ!

17 апрель — Коммунистик шанбалик

ҲАММА ҚАТНАШАДИ

«Главташкентстрой»нинг саноат бошқармасига қарашли йирик корхона бўлган техника ремонти заводимиз меҳнат аҳли ҳам шонли партиямизнинг улкан анжуманини меҳнат совғалари билан кутиб олмоқда.

Биринчи квартал планини муддатидан олдин бажарган ишчиларимиз планга қўшимча беш минг сўмлик ишни бажариб қўйишди. Улар ишдан чиққан ўнлаб қурилиш техника-асбобларини сифатли ремонтдан чиқариб, яна ишга туширдилар. 1500 сўмлик металл тежаб қолинди.

Москвадаги Ленин комсомоли номли автомобиль заводи коллективининг 17 апрелда Коммунистик шанбалик ўтказиш ҳақидаги ватанпарварлик ташаббусини корхонамиз коллективи ҳам якдиллик билан маъқуллади.

Ишчиларимиз шу куни бир тану-бир жон бўлиб ишга чиқадилар. Тежалган хом ашё ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқарилади.

В. НЕСТЕРОВ,
завод ишчилар комитетининг раиси.

Квартал плани — муддатидан илгари

КПСС аъзоси Александр Сарисов Тошкент трактор заводининг зарбдор йиғувчи слесари. Корхонанинг бош йиғув конвейерида баракали меҳнат қилаётган бу коммунист шонли сана — КПСС XXIV съездини ўз квартал планини муддатидан илгари адо этиш билан кутиб олди.
СУРАТДА: А. Сарисов.

ЙИГИРМА ОЛТИ КУН ОЛДИН

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети матбуот Давлат комитети ремонт-қурилиш бошқармасининг коллективи КПСС XXIV съезди шарафига олган мажбуриятларини ва биринчи квартал планини йигирма олти кун илгари бажардилар.

Улар партиямизнинг съезди очиладиган кунгача пландан ташқари бир юз ўттиз тўққиз минг сўмлик иш бажаришга аҳд қилдилар.

Бошқарма коллективи шаҳримиздаги корхоналарда капитал қурилиш ишларини олиб бормоқдалар. Иккинчи квартал бошлангунга қадар улар яна ўнга яқин болалар боғчаларини ремонт қилиб топширишга сўз бердилар.

Ғалаба рапортлари

Маррадан ўзиб

КПСС XXIV съезди шарафига мусобақани қизитган Тошкент пластмасса буюмлари фабрикасининг меҳнат аҳли ишлаб чиқаришда яхши муваффақиятларни қўлга киритаётир. Коллектив аъзолари съезд шарафига зиммаларига олган мажбуриятларини бажара бориб куни-кеча меҳнатда зафар қучишди. Фабрика ишчилари биринчи квартал топшириғи муддатидан тўққиз кун илгари адо этилганлиги ҳақидаги ғалаба рапортига имзо чекишди.

Шу давр ичида планга қўшимча ярим миллионта турли-туман тугмалар, пластмассадан қуйилган 50 минг жуфт пойафзал пошналари, 3 минг сўмлик кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқарилиб буюртмачиларга жўнатилди.

Зарбдор вахтани давом эттираётган фабрика коллективи съезд очиладиган кунгача яна планга қўшимча равишда 10 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга аҳд қилди.

Чеварларнинг сўзи билан иши бир

Шаҳар маҳаллий саноат бошқармасига қарашли 2-тикувчилик фабрикаси коллективининг партия XXIV съезди шарафига қабул қилган социалистик мажбуриятлари бандининг бирида биринчи квартал топшириғи 1970 йил 25 мартга адо этилади, деб ёзиб қўйилган эди.

Чеварлар ана шу сўзларининг устидан чиқишди. Улар 22 март куни квартал топшириғини муваффақиятли адо этдилар. Фабрика ишчи-хизматчилари ўз ички имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, ой охиригача яна планга қўшимча равишда 30 минг сўмлик маҳсулот реализация қилишга бел боғлашди.

Плandан ташқари

«Стройтермоизоляция» тресги Тошкент бошқармасининг коллективи 1971 йил биринчи квартал топшириғини шараф билан адо этди. Шу давр ичида 470 минг сўмлик ҳажмда қурилиш-монтаж ишлари бажарилди. Бошқарма меҳнатсеварлари ўн кундан бери апрель ойи ҳисобига ишлашмоқда.

— Мартнинг қолган кунларида, — дейди бошқарма бошлиғи Т. Желинский, — биз плandан ташқари яна 80 минг сўмлик ҳажмида қурилиш-монтаж ишлари бажаришга аҳд қилганмиз. Ана шу аҳднинг устидан чиқиш учун ғайратга-ғайрат қўшиб меҳнат қилмоқдамиз.

МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ — ПАРТИЯ СЪЕЗДИГА

Ваъда бажарилди

КПСС XXIV съездини меҳнатда юксак кўрсаткичлар билан кутиб олишга аҳд қилган Меҳнат Қизил Байроқ орденли 153-трестнинг 13-қурилиш бошқармаси инженерлари, қурувчилари тўққизинчи беш йилликнинг биринчи квартали планини 24 мартда бажарганликлари ҳақида ғалаба рапорти бердилар.

«Марказ—14» даги икки юз саксон ўринли болалар комбинатини ҳам азамат қурувчилар муддатидан олти кун илгари топширдилар.

Плandан ташқари қурилиш-монтаж ишлари тўрт юз етмиш беш минг сўмга етказилди.

Улар съезд очиладиган кунгача «Октябрь» массивида етмиш икки хонали турар-жой биносини ва икки юз саксон ўринли болалар комбинатини фойдаланишга топширишга аҳд қилдилар.

Корхонада яхши меҳнат қилиб, доим планларини ортиғи билан бажариб келаётган комплекслашган коммунистик меҳнат зарбдори бригадасидаги Т. Самигов, В. Салихзянов, Ю. Абдуллаев ва С. Ортиқовлар ўзларининг пешқадамликлари билан бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар.

Коммунист Екатерина Ефимова рўзғор холодильниклари заводининг пешқадам ишчиларидан бири. Корхона кўп йиллардан буён унумли меҳнат қилаётган бу аёл шу кунларда КПСС XXIV съезди шарафига меҳнат вахтасида туриб, фидокорлик билан ишламоқда.
СУРАТДА: Е. Ефимова. М. Нуриддинов фотолари.

ЙЎЛСОЗЛАР ЗАФАРИ

Автомобиль йўллари қуриш ва ремонти бўйича Тошкент область бошқармасининг коллективи партия анжуманига катта меҳнат совғалари билан келмоқда. Йўлсозлар 20 март куни съезд шарафига олган оширилган мажбуриятларини адо этишди. Ана шу муддат ичида 3 миллион 743 минг сўмлик ҳажмда иш бажарилди.

Пойтахт области йўлсозлари мавжуд имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, съезд очиладиган кунгача планга қўшимча яна 200 минг сўмлик қурилиш ва ремонт ишлари бажаришга аҳд қилишди.

Ҳаётга қадам

Дирижёр таёқчаси ҳаракатга келиши билан залии оркестрнинг баралла янграган таронаси қоплади. Ижро этилаётган куй Л. Бетховеннинг бешинчи симфониясидир.

Симфонияга Тошкент Давлат консерваториясининг V курс студенти Ботир Расулев дирижерлик қилмоқда.

Консерваторияда яна бир неча кундан сўнг битирувчиларининг давлат имтиҳонлари бошланади. Ўзбек халқ чолғу асбоблари факультетининг битирувчилари, синов концерти бериб, давлат имтиҳонларига қанчалик тайёр эканликларини намойиш қилдилар.

Концертда дирижёрлардан Б. Азимов, Н. Мирзаиддинов, А. Иброҳимов, Р. Комолхўжаевлар иштирок қилишди. Улар дирижёрлик қилган асарлардан Б. Зейдманнинг «Рапсодияси», Ф. Назаровнинг «Фортепьяно ва оркестр учун» ёзган концерти, Б. Гиенконинг уч қисмли сюитаси тингловчиларда катта таассурот қолдирди.

Кафедра мудири, профессор А. Петросянц битирувчиларга уларнинг маҳорати ва ютуқларини изоҳлаб берди. Бу йил факультетни 40 га яқин студент битириб, санъат даргоҳларига йўл олишади.

Эзгу ният билан

Жаҳоннинг кўпгина мамлакатлари ҳар йили 27 мартда халқаро театр кунини нишонлайдилар. Бу байрам «Театр-халқлар ўртасида ўзаро тушиниш ва тинчликни мустаҳкамлаш воситасидир» деган шиор остида ўтади.

Совет Иттифоқида театр куни бу йил ўнинчи марта нишонланмоқда. Улуғ Октябрнинг биринчи кунларидан бошлабоқ, Совет театри жадал суръатлар билан ўса борди. Театр оммани маънавий ва эстетик тарбиялашнинг муҳим воситасига айланди. Жаҳоннинг кўплаб маданият арбоблари юз йиллар мобайнида худди шундай театрни орзу қилар эдилар.

Туркистон ўлкасида Октябрь революциясига қадар чинакам профессионал ва давлат театри йўқ эди. Ҳозир эса республикамизда 25 профессионал театр, икки давлат филармонияси, «Баҳор» давлат рақс ансамбли, элликка яқин халқ театрлари ва турли ансамбллар, мингларча ҳаваскорлик тўгараклари ишлаб турибди. В. И. Ленин башорат қилиб айтган «Санъат халқникидир» деган сўзлар амалда исботланганлиги яққол кўриниб турибди.

Ўтган йили нишонланган IX халқаро театр Куни билан бу йилги байрам ўртасида ўтган давр мобайнида республикамиздаги театр коллективлари катта ютуқларга эришдилар.

Юбилей йилида республикамиз профессионал театрларида 140 га яқин янги постановкалар қўйилди. Республикамизнинг театр арбоблари санъат Ленинномасига муносиб ҳисса қўшдилар. Ҳамза номидаги Академик театрида саҳналаштирилган «Олтинчи июль», «Йўлчи юлдуз», Горький номидаги рус академик театрида намойиш этилган «Довуллар аро», Охунбобоев номидаги ёш томошабинлар театри ўз муҳлисларига совға қилган «Нуридийдам» Володя», Станиславский номидаги Қорақалпоқ театрида саҳналаштирилган «Оила» спектакллари шулар жумласидандир.

Ўтган йили республикамиз маданий ҳаётида улкан воқеалар бўлди. Улуғ доҳиймизнинг юз йиллик тўйига бағишланган тадбирлар қаторида СССР халқлари санъати байрами, Қирғизистонда ўзбек адабиёти ва санъати декадаси, Мўғулистонда бўлиб ўтган ўзбек маданияти декадаси ва бошқалар бор.

Бу йил ҳам республикамиз маданият ходимлари олдида катта вазифалар турибди. Яқинда жонажон партиямизнинг XXIV съезди бўлиб ўтади. Мамлакатимизда нишонланаётган халқаро театр куни ана шу улкан воқеага бағишланади. Республикамиз театр коллективлари ҳам Ўзбекистон Компартияси XVIII съезди қарорларини амалга ошириб, КПСС XXIV съездини муносиб кутиб олишга ҳаракат қилмоқдалар. Мана шу съезд олди кунларида уларнинг ижодий иштиёқлари ҳар вақтдагидан ҳам кучайган.

Ўзбекистон театр жамияти правлениесининг яқинда бўлиб ўтган махсус пленумида театр коллективлари ва концерт ташкилотларининг съездга тайёргарлиги масаласи кўрилди. Шунингдек, маданият министрлиги ва ёзувчилар союзи билан биргаликда республика драматургларининг семинари ўтказилди. Қўғирчоқбозлар халқаро ташкилотининг Совет Маркази иштирокида ўтказилган «Қўғирчоқ театрининг мактабгача ёшдаги ва ўқувчи болаларни эстетик тарбиялашдаги роли» деб номланган республика конференцияси ҳам, республика театр жамияти кўрган тадбирлардан бири бўлди.

Ўзбек совет театри янги беш йилликда ҳам муваффақиятли ривожлана боради ва у жонажон партиямизнинг яқин кўмакчиси бўлиб қолаверади.

Б. НАСРИДДИНОВ,
Ўзбекистон театр жамияти президиуми раисининг ўринбосари.

● *Ҳамшаҳарлар, сизлар учун*

Марокко хурмоси

Бугун

«Ташзаготплодоовощторг» дўконларига кўплаб лимон, апельсин ва хурмо чиқарилди. Бу маҳсулотлар Марокко республикасининг ҳамшаҳарларимизга армуғонидир.

Шаҳар мева ва сабзавот тайёрлаш идораси март ойида 287 тонна олма, 27 тонна узум ва 27 тонна апельсин ҳамда хурмо сотди. 645 тонна картошка шаҳар бозорларига чиқарилди.

Хозирги кунда идора коллективи тошкентликларга янги сабзавот маҳсулотлари етказиб бериш учун республика колхоз ва совхозларидан маҳсулотлар оляпти. Келгуси ҳафтадан бошлаб янги пиёз, сабзи ва бошқа полиз экинлари дўконларга чиқарилади.

● МУКОФОТ МУБОРАК!

Ўзбек олимининг шуҳрати

Совет Иттифоқидаги машҳур химик олимлар ҳақида гап борганда ўзбек олими Собир Юнусовнинг номи ҳам ҳурмат билан тилга олинади.

У алколоидлар химияси соҳасида фан ва халқ хўжалиги учун энг қимматли бўлган кашфиётларни яратди. Айни пайтда бир қатор муносиб шогирдлар тайёрламоқда.

Ўзбек олимининг шуҳрати чиндан ҳам оламга кетган. У немис Табиат тадқиқотлари академиясининг аъзосидир.

Ҳозирда олим Ўзбекистон Фанлар академиясининг ўсимлик моддалари химияси илмий-тадқиқот институтида директорлик қилмоқда. У Социалистик Меҳнат Қаҳрамонидир.

Яқинда республикамиз бўйлаб ажойиб хушхабар тарадди. СССР Фанлар академияси президиуми ва Д. И. Менделеев номли Бутуниттифоқ химия жамиятининг президиуми СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Собир Юнусовнинг илмий кашфиётларини муносиб тақдирлади. У Д. И. МЕНДЕЛЕЕВ номли Катта олтин медаль билан мукофотланди.

Яқинда Ватанимиз пойтахти Москвада мамлакатимизнинг таниқли олимлари иштирокида ана шу юксак мукофот ўзбек олимига тантанали суратда топширилди.

ҚИЗИҚАРЛИ УЧРАШУВ

Республика актёрлари уйида М. Горький номидаги рус Давлат академик театри коллективи билан 4-республика ҳунар-техника билим юрти ўқувчиларининг Халқаро театр кунига бағишланган қизиқарли ижодий учрашуви бўлди.

Учрашувда Ўзбекистон театр жамияти президиуми правлениеси раисининг ўринбосари Б. Насриддинов «Халқаро театр куни» деган темада қизиқарли суҳбат ўтказди. У республика ва Тошкент театрлари байрамга совғалар тайёрлаганликлари ҳақида ҳам гапирди.

Учрашувда М. Горький номли театрнинг бир группа санъаткорлари А. Штейннинг «Довуллар аро» ва Угрюмовнинг «Бўш хонада чалинган қўнғироқ» спектаклларидан парчалар кўрсатдилар.

ВИТРИНАДА МОСКВА НАШРЛАРИ

Бугун

«Академкнига»нинг Ш. Руставели, К. Маркс ва Ленин кўчаларидаги магазинларида юздан ортиқ янги китоблар пайдо бўлди. Бу илмий-оммабоп ва ижтимоий-сиёсий адабиётлар Москвадаги «Мысль» ҳамда «Наука» нашриётларининг маҳсулотларидир.

Китоблар орасида генерал-майор А. Н. Грилевнинг «Днепр, Карпат, Қрим» мемуари, «Ўрта Осиё ва Қозоғистон гиламлари», «Шарқ халқлари тили, тарихи, маданияти» ва «Янги замон Вьетнам тарихи» каби муҳим қўлланма асарлар бор.

«Академкнига» идораси «Книга-почта» бўлими орқали республиканинг 300 га яқин магазинига ўз китобларини юборади. Айни бир пайтда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси «Фан» нашриёти асарларини Иттифоқ шаҳарларига тарқатади.

Куни-кеча идора барча кўрсаткичлар бўйича биринчи квартал план топшириқларини адо этди. Коллектив ой охиригача яна 10 минг сўмлик маҳсулот сотишга ҳаракат қиляпти.

ОҚ ЙЎЛ, СЪЕЗД ДЕЛЕГАТЛАРИ!

Кеча

Тошкент темирйўл вокзали байрам қиёфасида эди. Бу ерга республиканинг турли областларидан азамат пахтакорлар, забардаст ишчилар, ажойиб новаторлар ва замон бунёдкорлари йиғилдилар. Улар Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIV съездига сайланган делегатлардир.

«Тошкент — Москва» поездига чиқиш олдидан, делегатларнинг суҳбати қизғин авж олиб кетди. Улар ўз коллективларининг самарали меҳнатлари ҳақида, улуғвор беш йилликларнинг зафарлари тўғрисида ва ниҳоят Тошкентнинг бугунги манзараси ҳақида қизғин баҳслашардилар.

Делегатлардан бири билан суҳбатлашиб қолдик. Қорачадан келган, қадди-басти келишган бу йигит Мусахон Холиқов бўлади. У Наманган областидаги Янги Наманган каналининг забардаст ва абжир экскаваторчиларидан бири. Машинист партия съездига бағишлаб квартал топшириқларини муддатидан олдин бажарганлиги ва ўз дўстларининг садоқатли меҳнати ҳақида тўлиб-тошиб ҳикоя қилиб берди. Ўтган беш йил мобайнида 900 минг куб метрли тупроқ ишларини бажарибди. Ҳозирда бунёд этилаётган канал 1973 йилда ишга тушгач, 47 мингдан ортиқ гектар майдон зилол сув билан таъминланар экан.

Вокзал майдонида тарихий анжуман делегатлари чеҳрасидан табассум аримаган, корхонада, қурилишда, далада ишлаб толмаган меҳнатсеварларни кўрдик.

Булар «Таштекстильмаш» заводининг слесари Ўринбой Алимов, «Ташсельмаш» заводининг ишчиси Борис Ефремов, тўқимачилик комбинатининг йигирувчиси Буалма Жўраева, Чкалов номли авиация заводининг электрчиси Антонина Мизяева, «Миконд» заводининг контролери Фахрия Муҳамадхонова, электрон техника заводининг йиғувчилар бригадаси бошлиғи Лидия Слободина, 153-қурилиш тресги 12-бошқармасининг бўёқчилар бригадаси бошлиғи Лилия Нежевенко, «Ўртоқ» кондитер фабрикасининг ишчиси Озода Мирзаахмедова ва бошқа кўпгина делегатлардир. Қайта-қайта хайрлашувлардан кейин, поезд Москва томон йўл олади.

Пойтахт меҳнаткашларининг вакиллари съезд делегатларини тарихий анжуманга кузатар эканлар, уларга самимий «оқ йўл» тилаб қолдилар.

А. ПЎЛАТОВ.

СУРАТДА: съезд делегатлари Тошкент вокзалида.

БИРИНЧИ ДАВРА ЯКУНЛАНДИ

Кеча Швейцариянинг Берн шаҳрида ЧССР — Финляндия ва СССР — Швеция учрашувлари билан шайбали хоккей бўйича жаҳон чемпионатининг биринчи даври якунланди.

Биринчи учрашувда Чехословакия хоккейчилари зўр уюшқоқлик билан ўйнаб, финляндияликларни 5:0 ҳисоби билан мағлубиятга учратдилар. Бу ўйиндан сўнг Чехословакия ва Финляндия командалари 5 тадан очкога эга.

Чемпионат пешқадамлари — СССР ва Швеция терма командаларининг учрашуви ишқибозларда катта қизиқиш уйғотди. Шуни айтиш керакки, совет спортчилари бу ўйинда зўр маҳорат кўрсатдилар. Улар ўйиннинг биринчи бўлимидаёқ шведлар дарвозасига жазобсиз тўрт шайба киритишга муваффақ бўлдилар. Шайбаларни 3-минутда Петров, 16 минутда Михайлов, 18-минутда Старшинов ва 20 минутда Фирсов киритишди. Ўйиннинг охиригача Фирсов яна уч марта ва Михайлов бир марта шведлар дарвозаси ортида қизил чироқ ёндирдилар. Умумий ҳисоб 8:0 совет хоккейчилари фойдасига. Шундай қилиб СССР командаси 5 ўйиндан сўнг 9 очко тўплаб биринчи ўринни эгаллаб турибди. Иккинчи ўринда Швеция командаси.

Бугун

Совет хоккейчилари ГФР командаси билан, чехословакияликлар АҚШ командаси билан куч синашадилар. Чемпионатнинг якунловчи даври Женева шаҳрида ўтказилади.

ТОШКЕНТДА БАҲОР

Март туни бир нафасдек ўтиб кетди, биз бу кечани Москва-Тошкент самолётида ўтказиб, қиш қаҳратонидан алвондек яшнаб турган баҳор қучоғига кириб келдик. Беш соатлик йўлда ҳориган йўловчилар уйқу босган кўзларини апил-тапил ишқалаб, самолёт зинапоясидан тушиб келар эканлар, қўлқопларини шоша-пиша чўнтакка солишади, шарфларини бўйинларидан олишади, ерга тушишлари биланоқ пальтолари ва шапкаларини ҳам ечиб юборишади. Сўнг майин жилмайишади: гўё, Тошкент бизни кечир, ҳозир Москва атрофида қиш изғиринлари, шунинг учун қалин кийингандик, дейишгандек бўлади.

Тошкентда ўрик ва бодом гуллаган. Ўтлар кўкариб турибди. Тошкентлик болалар мактаб ҳовлилари ва кўчаларни тозалашяпти. Тошкентдаги ҳовлиларда, чойхоналарда ва кўчалардаги чорпояларда пири-бадавлат кексалар чой ичиб ўтиришибди... Бутун олам қуёш нурида эркаланяпти, кўкламнинг одамни сархуш этадиган ажиб руҳи ҳукмрон.

Чошгоҳга бориб ҳаво 30 градусга кўтарилди, квартираларда, ишхоналарда ва студентларнинг дарсхоналарида бирорта тошкентлик қолдимикин деб ўйлайсан. Майдонлар ва кўчалар одамларга тўлиб кетди. Ҳамма ерда гул ва кўчат ўтқазишяпти, супириб-сидиришяпти. Фавворалардан осмонуфалакка сув пуркалди, сув сепадиган машиналар қатнаб қолди. Уларнинг шалоласи офтоб нурида камалак рангида товланади. Чучмўма ва бинафша кўтарган қизларнинг ҳусни-жамоли яна очилган. Хуллас, Тошкентда баҳорнинг бутун гўзаллиги намоён бўлиб турибди. Гўё ана шу шаҳарда табиат ўзининг катта машқини ўтказаяпти. Шундан кейин шимол томонларга ҳам кўкламнинг қутлуғ нафаси етади.

Лекин ҳар қалай Тошкент баҳорининг асосий хислати бошқа нарсада. 1966 йилнинг 26 апрелини, соат 5-у 23 минутни эслайлик... Ўзбекистон пойтахти замини гурсиллаб турганида одамларнинг қалби сабуҳий-шабнамдек титраганини эслайлик.

Бу кўклам тошкентликлар қаҳрамонлигининг бешинчи баҳоридир.

Шаҳар бош архитекторининг юмуши бундоқ қараганда жуда жўн кўринади. Шаҳарни сайр қилдириб, гапириб бериш. Биз Ленин хиёбонига келиб қолдик, шунда Собир Раҳимович Одилов ўйланиб қолди. Ҳикояни нимадан бошласам экан?

— Сиз илгари Тошкентда бўлмаганингиз чаккида, — дейди у.

«Илгари» дейилганида то зилзилагача бўлган Тошкент назарда тутилади. Мен бундай гапларни бот-бот эшитганман. Эҳ, эссиз бўлмагансиз-да, деган маънони англаганман. Тошкентликлар шаҳримизга янги келган одам кейинги йилларда бунёд этилган ишлар миқёсини ўқиб олармикан, жасоратни пайқаб олармикан деб бироз ҳавотирланиб туришади.

Илгари бу ердан Самарқанд кўчаси ўтган эди. Лойсувоқ бир қаватли уйлар, пахса деворлар, тор кўчалар, эски Тошкентга хос бўлган ғуж-ғуж иморатлар. Кўпгина иморатлар қулаб тушди. Тўкилиб кетди, зилзиланинг биринчи зарбиданоқ яшаб бўлмайдиган бўлиб қолди. Қолган-қутган иморатларни кейинчалик танклар, бульдозерлар, экскаваторларнинг «хартуми» бузди. Вайроналар деворига «Тошкент мамлакатнинг энг чиройли шаҳри бўлади», деб ёзиб қўйишганди одамлар.

Ленин хиёбони бунинг ёрқин исботидир. Хиёбон гўзаллик ва бағри кенглик шаънига айтилган байрам қўшиғидай туюлади, тарихга ва бугунги кунга улуғвор қасидадек, миллийлик ва умуминсонийликка гимндек янграйди. Бу хиёбон янги Тошкентнинг бағрига кириб кетгандек. Ён атрофида баланд-баланд иморатлар, чойхона ва «Нили-гумбаз» кафеси хиёбонга алоҳида кўрк бахш этиб турибди. Хиёбонда ҳовузлар, чорпоялар, фонтанлар, болалар майдонлари, зинапоялар, кўкаламзорлар, гулзорлар бор... Нақшинкор устунлар ва қадимги ўймакорлик кенг залларнинг ойнаванд кўшиклари билан узвий боғланиб кетган. Самарқанд мармари Украина сополига, бўрсилдоқ нон ёпилаётган тандирлар замонавий мебелга ярашиб тушибди.

Хиёбоннинг ўртасида тўртбурчак мармар қаср қад кўтарган. Унинг чор атрофдаги мармар панжаралари офтоб нурида ялтирайди. Кенг мармар зинапоялар зиёратга чорлаяпти. Бу улуғ доҳимизнинг 100 йиллиги шарафига қад кўтарган В. И. Ленин Марказий музейининг филиалидир. Зиёратгоҳ абадийлик тимсоли, улуғ ленинча халқлар дўстлигининг абадийлиги тимсолидир. Доҳимизга ёдгорлик бўлган ана шу улуғвор бинодан Ўзбекистон пойтахтининг бугунги куни билан танишишни бошлаймиз.

Ҳамма республикалар ва мамлакатимиздаги ўнлаб областларнинг зилзиладан озор чеккан Тошкентга қардошлик ёрдами тўғрисида китоблар ёзилган. Кинокартиналар яратилган, ҳайкаллар ўрнатилган. «Биз бу ҳақда қанча гапирсак шунча оз,— деди менга Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари С. Р. Расулов, чунки бу мадад ҳамишалик, кун ўтган сайин дўстларимизнинг ҳиссаси тобора ортиб бораверади.

«Тошкент мўъжизаси»нинг ўлчамлари аниқ. Ўтган беш йил мобайнида бу ерда 4,5 миллион квадрат метр уй-жой қурилди. Бу шундан илгариги 20 йил ичида қурилганига баравар. Ободончилик ҳақида гапирадиган бўлсак, кейинги йилларда қилинган ишларни асрларга татийди десак муболаға бўлмайди.

Москва микрорайонига борсак нима дейсиз? — деди менга бош архитектор.

Бу марказдан унча йироқ эмас экан. Мана, тўққиз қаватли кумушранг бинолар, уларни москвалик қурувчилар йирик темир бетон панеллардан тиклашган. Сал нарига ўтсангиз, худди Москванинг янги районига, Химки-Ховрино ёки Черемушкага келиб қолгандек бўласиз. Бу ерларда тўққиз қаватли уйларни оралатиб тўрт қаватли узун уйлар тушган. Квартал оралиқларида эса болалар боғчалари ва мактаблар, уларга ранг-баранг кошинлар билан пардоз берилган. Бу уйларнинг режаси ҳам Москвача. Кўчалар, ҳовли рўялари кенг, баҳаво.

Москва микрорайонининг ён-верида Россия даҳалари: бу уйларга оқ цемент билан пардоз берилган. Кўчалар ҳам анча кенг. Сал нарида оқ кулранг пардоз берилган Украина кварталлари, улар Крищатикни ва Киевдаги бошқа иморатларни эслатади. Яна нарида эса эски шаҳарнинг умрини ўтаб бўлган иморатларини бузиб, «Халқлар дўстлиги» проспекти очилибди. Бу проспект Ленин майдонини Ўзбекистон пойтахтининг машҳур райони Чилонзор билан боғлайди.

Дўстликнинг ўзгача «географияси» бор. Ҳамма республикалар ва 47 область Тошкент теварагидаги районга жо бўлгандай. Географик номлар сира-сира ҳақиқий харитага қовушмайди. Тула шаҳрининг герби қозоқ нақши туширилган уйнинг ёнида, «Калугаликлар Тошкентга» деган ёзув битилган уйлар, Нижний-Тагил ва Свердловск шаҳридан келган қурувчиларнинг дастхати туширилган иморатлар билан ёнма-ён, Ленинград Озарбайжонга чегарадош бўлиб қолган. Ҳар ер—ҳар ерда «Тошкентликларга бахт-саодат ёр бўлсин», «Қардошлик ёрдами учун раҳмат» деган ёзувларни ўқиймиз.

Чилонзордан келаётиб, Тошкент бош плани лойиҳа институтига кириб ўтдик. Янги беш йиллик бўсағасида турганингда фақат қилинган ишларга эмас, келажакка ҳам назар солгинг келади. Қурилишдаги мисли кўрилмаган ҳозирги суръат келгуси йилларда ҳам давом этади. Янги беш йилликда Тошкентда яна 3 миллион 250 минг квадрат-метр уй-жой, маданий-маиший ва коммунал хўжалик объектлари билан биргаликда қад кўтаради. Шаҳарнинг жануби-ғарбида ва Қорақамиш районида қурилиш ниҳоясига етади, шимол-шимоли-ғарб ва ғарб районларида қурилиш кенг кўламда боради. Тошкентда янги-янги чилонзорлар бунёд бўлиб, ҳусни-жамолини очади.

Тошкентда 1,5 миллион аҳоли яшайди. Улар 106 миллат ва халқнинг вакилидир. Тошкентликлар халқ хўжалиги, маданият ва фаннинг ҳамма тармоқларида меҳнат қилмоқдалар. Тенгҳуқуқли миллатларнинг кўнгилли иттифоқи ҳақидаги ленинча таълимот совет ҳаёт тарзининг энг асосий хусусиятидир. Халқлар дўстлиги ва бирлигининг энг ёрқин тимсолларидан бири Тошкент десак арзийди. Ҳа, ана шу мардлик шаҳри, ризқи-рўз шаҳри, гўзал шаҳар шундай баҳоға лойиқ.

В. БЕКЕТОВ,
«Правда»нинг махсус мухбири.
(«Правда» 26 март, 1971 йил).

✻ Шаҳар—қишлоққа

ОТАЛИҚ ТАШКИЛОТЛАР ҲИММАТИ

Ҳаммаёқда баҳор. Дала меҳнаткашлари учун долзарб кунлар бошланди. Ҳозирданоқ баҳорги ишлар ҳар тарафлама авж олиб кетди. Дала миришкорлари янги беш йилликнинг биринчи йили мўл ҳосилига замин яратишга киришдилар. Дала ишлари энг авжига чиққан шу дамларда шаҳарликлар ҳам деҳқонлардан ўз ёрдамларини аяётганлари йўқ. Йил сайин «Ўроқ ва Болға» иттифоқи мустаҳкамланиб боряпти. Тошкентликлар областларнинг колхоз ва совхозлари билан мустаҳкам алоқа ўрнатганлар.

Биз бугун дала меҳнаткашлари учун Тошкент шаҳарининг уч райони саноат корхоналари, ташкилотлари кўрсатган ёрдамлари ҳақида ҳикоя қиламиз.

Куйбишев райони

Тошкент тракторсозлари 1-«Далварзин» совхозини оталикка олганлар. Улар совхознинг янги устахонасини жиҳозлаш ва бошқа мақсадлар учун яқинда ҳар хил материаллар жўнатдилар. Беш юз килограмм темир, 300 килограмм электрод, 370 килограмм мустаҳкам болт, 400 метр водопровод қувурлари ва бошқа кўплаб ҳар хил асбоб-ускуналар шулар жумласидандир.

Кабель заводи коллективи ҳам «Далварзин» совхозига дераза ромлари, эшиклар жўнатишди. Бу қурилиш материаллари совхозда барпо этилаётган 90 ўринли болалар боғчаси, 600 ўринли мактаб бинолари қурилишида ишлатилади. Экскаватор заводининг ишчи-хизматчилари эса Ойбек номли совхознинг токарлик - фрезерлик дастгоҳларини капитал ремонт қилиб беришди.

«Узгипрокоммунинжпроект» институти коллективи ўтган йилдаёқ «Коммунизм» ва Дзержинский номли, Бекобод районидаги Навоий номли колхозларни газлаштириш, водопроводлаштириш юзасидан лойиҳаларни тайёрлаб беришга киришгандилар. Ҳозирги вақтда бу ишларнинг техник қисмлари тайёрлаб қўйилди.

Ленин райони

Ленин номли электрон техника заводи ишчи - хизматчилари ҳам ўзлари оталикка олган хўжаликларга актив ёрдам кўрсатишяпти. Улар Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда» колхозига 20 дона фанер, 150 та кундузги ёритгич лампалари, олти кубометр тахта, 400 килограмм сифатли темир жўнатишди. Ҳаммаси бўлиб 1158 сўмлик буюмлар юборилди. Бундан ташқари, қишлоқ хўжалиги ишларини бажариш учун автомашина, автокран ажратди.

Учинчи автокомбинат, йўл қурилиши материаллари комбинати, шаҳар ремонт қурилиши ва шаҳар йўл ремонти трестларининг аҳил коллективлари ҳам ўз оталикларидаги хўжаликларга актив ёрдам кўрсатишяпти.

Собир Раҳимов райони

Райондаги ҳар бир корхона, қурилиш ташкилоти ўз оталикларига олган хўжаликларга зарур бўлган ёрдамни кўрсатаётирлар.

2-автомобиль ремонти заводи Калинин номли колхознинг битта ГАЗ-51 машинасини, 2 автомобиль олд кўпригини ремонт қилиб берди. Шина ремонти заводи ишчилари эса «Қорасув» совхозининг автопокришкаларини ремонт қилиб бериш юзасидан берган буюртмаларини ўз вақтида бажаришди. «Шарқ» мебель фирмаси коллективи «1-Тошкент» совхозига кўргазмали агитация учун зарур бўлган қуролларни тайёрлаб беришди.

РЕСПУБЛИКА СЪЕЗД ОЛДИДА

ЧОРВАДОРЛАР УЧУН ИНДУСТРИАЛ БАЗА

КИШИНЁВ. Республика пойтахтидан 35 километр нарида жойлашган «Берёзовский» совхозида Молдавиядаги энг йирик сут-товар фермаси қурилмоқда. Фермада 2200 бош сигир ва бузоқ боқилади. Ихтисослаштирилган тарзда сут товарлари ишлаб чиқарилади, қора ва ола зотли моллар ўстирилади.

Бу комплексда мол боқиш, сигир соғиш, шунингдек сутни жўнатишгача барча жараёнлар механизация ва автоматлар зиммасига юкланади. Сут магазинларга махсус қоғоз пакетларга ўралган ҳолда етказиб берилади.

Қурувчилар бу комплексни КПСС XXIV съезди очиладиган куни топширишга қарор қилишди. Молдавияда шаҳар аҳолисини сут маҳсулотлари билан таъминловчи 20 дан ортиқ йирик ихтисослашган совхозлар бор.

Янги ансамбль

КИШИНЁВДА ташкил қилинган янги оркестр Молдавия филармониясида ўзининг дастлабки томошасини кўрсатди. «Лэутарий» деб ном олган бу коллективнинг биринчи томошаси муваффақиятли ўтди. Оркестр молдаван халқ қўшиқ ва куйларини ижро этади. Тез орада коллектив томошаларини республикадаги кўпгина шаҳар ва қишлоқ аҳолиси кўради.

«Меҳнат семестри» арафасида

КИШИНЁВ, (ТАСС мухбири). Молдавия студентлари «Меҳнат семестри»га тайёргарликни тугалламоқдалар. Студентлар отрядининг республика штабида ТАСС мухбирига шу ҳақда хабар қилинди. Олий ўқув юртлари ва техника билим юртлари студентларининг икки минг кишилик отряди Кишинёв қишлоқ хўжалик институтининг комплексини қуриш, Унгени ва Олонеш консерва заводлари ва Бендер биохимия заводини қуришда, Карпиненск суғориш системаси, колхозлар, совхозлар учун катта чорвачилик комплексларини ва фермалари ҳамда кўпгина бошқа объектларни қуришда иштирок этадилар.

Республиканинг олий ўқув юртлари ўз талабаларини Волгадаги Тольятти автомобиль заводи ва Томск областидаги темир йўл қурилишларига ҳам юборди.

(ТАСС).

БРИЧАНСК раионидаги «Пограничник» колхози республикадаги илғор хўжаликлардан биридир. Ўтган беш йилликда колхознинг ҳосилдорлиги ҳам, чорвачилик соҳасидаги натижалари ҳам самарали бўлди. Колхозчиларнинг моддий шароити яхшиланиб боряпти. 350 оила янги уйларга кўчиб кирди. Почтачилар ҳар куни Лаога қишлоғининг аҳолисига 193 номдаги 9800 нусха газета ва журнал тарқатишади.

Э. Мечник фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

ҲОСИЛДОРЛИК КОНКУРСИ

РИГА. Бу конкурснинг мукофоти — ўн минг тонна минерал ўғитдир. Мукофот йил давомида органик ўғитларни йиғиш бўйича энг яхши натижага эришган хўжаликларга тарқатилади.

Рига районидаги «Аллажи» колхозининг меҳнаткашлари ана шундай мусобақани бошлаб берган эдилар. Бу ерда ҳар бир ферманинг ўз «компост фабрика»си бор. Ҳар гектар ерга 18—20 тонна ўғит тўғри келади. Компост қанчалик кўп ва сифатли тайёрланса «фабрика»да ишловчиларнинг ойлиги ҳам кўпаяди.

Ҳозир Латвиядаги барча колхоз, совхоз ва фермаларнинг меҳнаткашлари иложи борича кўпроқ органик ўғит тўплашга ҳаракат қилишяпти. Конкурсда минглаб рационализатор ва ихтирочилар иштирок этмоқдалар.

ГЕОБОТАНИКЛАР ЭЛЕКТРОН СПРАВОЧНИГИ

ЕРНИНГ ўсимлик ўсувчи қатлами билан шуғулланувчи геоботаниклар қайбир кўкатнинг қайси шароитда яхшироқ ривож топиши ҳақидаги «ахборот»ни ўсимликларнинг ўзидан олишади. Лекин бу ахборотларни қайта ишлашнинг ўзи кун сайин қийинлашиб кетяпти. Негаки, ахборотлар мутгасил кўпайиб боряпти. Латвия олимлари геоботаникларга ёрдам бериш учун ўзига хос электр справочник яратдилар.

Республика Фанлар академияси биология институтининг геоботаниклар экспедициялари томонидан бир неча йиллар мобайнида тўплаган кенг материаллари программали равишда ҳисоблаш машинасига топширилди. Программада ўсимликларнинг тури, ернинг минерал ва органик составн, намлиги, маълум жойларнинг рельефи программага киритилган. Машина бу тадқиқот натижаларини эслатибгина қолмай, талаб қилинган пайтда қайта ишлаб ҳам беради. Олимларни қизиқтираётган саволларга машина ўша заҳоти жавоб беради. Бунинг учун альфавит-рақамли код ишлаб чиқилган. Программалаш соҳасидан бехабар киши ҳам ўз саволига бемалол жавоб олиши мумкин.

Электрон справочниги ернинг ўсимлик ўсадиган қатламини классификация қилишни тезлаштиради ва осонлаштиради.

С. ШПУНГИН,
ТАСС мухбири.

АРХЕОЛОГЛАР ТОПИЛМАСИ

ЛАТВИЯ ССР Фанлар академияси тарих институти ҳузуридаги археология ва этнография сектори экспедицияси қадимий ливлар (латишларнинг этнографик группаларидан бири) ўрнашган жойни қазиш пайтида топиб олган темирчилик асбоблари хазинаси минг йиллик тарихга эга экан. Топилмалар орасида қирқта яхши сақланиб қолган темир буюмлар — болғалар, омбирлар, чўкичлар бор. Археологлар топиб олган қўл торозуси ва тошлари айниқса диққатга сазовордир.

СУРАТДА: қадимий темирчилик асбоби ва қўл торозуси.

В. Николаев фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

Кўкаламзорлаштириш, ободонлаштириш ва санитария икки ойлиги давом этмоқда

В. И. Ленин номли якка буюртмалар фабрикасининг коллективи шаҳар ободончилиги ойлигига ўз ҳиссасини қўшяпти. Улар ҳар шанба ва якшанба кунлари ҳашар уюштиришяпти.
СУРАТДА: корхонанинг бир группа ишчилари Энгельс кўчасида.
М. Нуриддинов фотолари.

ОБОДОНЧИЛИК ЙЎЛИДА

ШУ кунларда ҳамма ерда жонажон шаҳримизнинг озода ва кўркам бўлиши учун шанбаликлар ўтказиляпти. Бу умумхалқ ҳашарида Киров районидаги «Бодомзор» маҳалласининг меҳнаткашлари ҳам фаол иштирок этмоқдалар.

Яқинда маҳаллада ўтказилган кенг актив йиғилишида маҳалла территориясидаги ҳамма кўча ва тротуарларни, ариқ, ҳамда магистрал каналларини ифлосликлардан тозалаш ҳақида қарор қабул қилинган эди.

Маҳаллада Усмонов раҳбарлик қилаётган 11 кишидан иборат санитария комиссияси намунали иш олиб бораяпти. Комиссия аъзоларидан врачлар В. Эрмуҳамедов, Э. Маҳмудов, савдо ходими Н. Тошпўлатов ва бошқалар территориямизнинг санитария аҳволининг яхшиланиши йўлида жонбозлик кўрсатмоқдалар.

Ҳар шанба ва якшанба кунлари маҳалла аҳолиси ўз участка территорияларининг ободончилиги, кўкаламзорлаштириш ишлари учун оилавий ҳашарлар уюштириб, фидокорона меҳнат қилаяпти.

Тимирязев кўчасидаги бўш майдонлар чопилиб, беда экилди, ҳаммаси бўлиб, шу вақтга қадар 5000 дона яшил тўсиқчалар, 1200 туп мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтқазилди. Бир неча ариқ ва магистрал каналлар сувнинг равон оқиши учун тахт қилиб қўйилди.

Айниқса, бу ишларни амалга оширишда бошқош бўлиб, ёшларга намуна бўлаётган пенсионер отахонлардан Б. Алимуҳамедов, Ф. Абдуллаев, М. Мусаев ва бошқаларнинг номларини тилга олиб ўтиш ўринлидир. Улар ўз ҳовлиларини боғу бўстонга айлантириб, маҳалла, қолаверса, шаҳримиз қиёфасига ҳусн киритмоқдалар.

Булардан ташқари, маҳалла хотин-қизлар советининг раиси М. Насриддинова, муовини К. Холматовалар ҳам умумхалқ ишига салмоқли ҳисса қўшмоқдалар.

— Маҳалламиз меҳнаткашларининг кўпчилиги ўзлари ишлаб турган корхона ва ташкилотларда ўтказилаётган шанбаликларда қатнашиб, шаҳримизнинг ободончилиги ҳамда кўкаламзорлаштирилишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Булардан ташқари, ўзимизда ҳар шанба кунлари ўтказилаётган ҳашарларда 100 дан ортиқ пенсионер, уй бекалари, ўқувчилар актив иштирок этиб, территориямизда намунали озодалик ўрнатмоқдалар, — дейди комитет раиси З. Жалолов.

Э. ТЎЛАГАНОВ.

Боқи-беғамлар

Шу кунларда серқатнов шаҳримиз кўчаларида тиним билмай елаётган транспортларнинг кўплари район коммунал хўжалиги бўлимлари томон йўл олаётганининг гувоҳи бўламиз. Уларнинг бирига гул, иккинчисига дарахт кўчатлари ортилган, айримлари чиқитлар ташишга отланган бўлади.

Шаҳримизни ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ишида кўпчилик қатнашяпти. Қатор кўчалар, майдонлар тартибга келтирилди. Йўл ёқларига мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтказилди. Шанба, якшанба, кунлари айниқса иш қизийди. Хуллас баҳор барчанинг кучига куч, ғайратига ғайрат қўшди.

Бироқ ҳамма жойда ҳам ишлар кўнгилдагидек олиб борилаяпти, дея олмаймиз. Кўпгина турар-жой биноларининг атрофлари ачинарли аҳволда. Уй атрофи қақраб ётган чўли биёбонни эслатади. Бунга мисол қилиб, узоқ бормасдан, шаҳар маркази Ленин хиёбони рўпарасидаги 9 қаватли иккита каттакон уйни кўрсатсак бўлади. Улар территориясига ҳали бирорта белкурак теккан эмас. Болалар учун ажратилган майдонлар қаровсиз бир ҳолда. Кўп қаватли бу уйларда озмунча кичкинтой борми? Ёзнинг соясалқини бўлмаса, улар нима қилишади? Балконларда гултуваклар ўрнатилмаган. Ёз жазирамасида бу уйларда яшовчиларнинг аҳволи нима кечади? Шулар тўғрисида 16-ЖЭК коллективи тузукроқ ўйлаб кўрса бўларди. ЖЭК бошлиғи В. К. Абрамсон одамларга қулай шароит яратиш бўйича қандай ташаббус кўрсатяпти?

Дўмбробод турар-жой массивида аҳвол бундан ҳам аянчли. Бу ердаги қатор уйларда озодаликка мутлақо риоя қилинмайди. Ахлат ҳам, мағзава сувлари ҳам тўғри кўчага тўкилади.

1-ЖЭКга қарашли 43 та уй Волгоград кўчасидан 24-автобуснинг охиригача бўлган масофадаги йигирмата кўча, тупик ва проездга жойлашган бўлиб, ҳаммасида аҳвол шу. Чунки бу уйларга ахлат ташийдиган машина қатнамайди. Ахлат яшчиклари ўрнатилмаган. У ёғини ўзингиз тасаввур қилаверинг.

Шундай бўлгач, бу уйларда истиқомат қилувчиларнинг ён-верларини кўкаламзорлаштиришга қўллари борадими? Ҳадемай кунлар исиганда атрофда нима аҳвол юз беради? Бутун антисанитария шу ерда-ку. 1-ЖЭК бошлиғи Н. В. Морховец ва юқори ташкилотдаги ўртоқлар бу тўғрида жиддийроқ ўйлаб кўришса бўларди.

Шунингдек, 17-ЖЭКга қарашли Будённий кўчасидаги 73, 82, 84, 85, 92, 103, 106, 12, 70-уйлар, шу кўчанинг биринчи проездидаги 3,6, иккинчисидаги 17, учинчисидаги 8, тўртинчи проездидаги 6, 43, 46-уйларнинг бирортасида ахлат ташлайдиган жой йўқ. Ипподром кўчасидаги 12-уйнинг ҳожатхонаси қулай деб турибди, Олтинкўл кўча, 115-уйда товуқлар боқилиб, атроф титкилаб, ифлослаб ташланган. Малогоспитальний кўчасидаги 2 ва 8-уйларнинг ҳовлисидан кўчадаги ариққа мағзава оқизилади.

Биринчи Қўйлиқ массивидаги «Главташкентстрой»га қарашли 5-ЖЭКнинг уйларида яшовчи Р. И. Шарифов, Р. Асанов, Г. П. Ефремов каби кишилар бу ерларга ахлат машинаси кунига икки бор қатнаётганига қарамай, чиқитларини ҳовлига ташлашади.

Ленин районидаги 18-ЖЭКга қарашли уйларда, хусусан Клара Цеткин кўчасидагилар, озодаликка сира эътибор беришмайди.

12-ЖЭКга қарашли Краснопр僅ненская кўчаси, 41-уйнинг ҳовлисидаги ахлат уюми, Сельмаш кўча, 2-проезддаги завод ётоқхонасидан ахлатларнинг олиб кетилмаётгани каби қатор кўнгилсиз мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Турар-жой бошқармалари, Коммунал хўжалик ходимлари аҳолининг яшаш шароитини қулайлаштиришда бор куч ва имкониятларини ишга солиб, тегишли тадбирлар кўрсалар, шаҳар озодалиги, ободончилигига ҳисса қўшишда жамоатчиликка далда, мадад берсалар, эзгу ишга оммани уюштирсалар айни муддао бўлар эди.

Ж. ҒАНИЕВ,
милиция капитани.
В. АББОСОВ,
инспектор.
Т. А. ГАБРИЛЬЯН,
Ленин райони санитария эпидемиология станциясининг врачи.
М. ФАЙЗИРАҲМОНОВА,
«Тошкент оқшоми»нинг махсус мухбири.

НОЁБ ФИРУЗА ТОШ

Фируза ҳақида жуда кўп ақидалар бор. Мана, улардан бир нечтаси: Ким тонг палласида фирузага қараб қўйса, у кун бўйи хушчақчақ ва бахтли бўлиб юради. Уни ўзи билан доимо олиб юрган киши узоқ яшайди ва умр бўйи ҳеч нарсага зориқмайди. Шунинг учун ҳам, илгари от юганларини, эгарларини, ханжар ва қилич сопларини шу тош билан безаганлар. Шарқ афсоналарида фируза ўз севгиларига ета олмай ҳалок бўлган кишиларнинг суяги дейилади.

Аслида, фирузанинг ўзи нима? Ҳақиқий фируза мис ва алюминий фосфатининг сувдаги аралашмасидан ташкил топган минералдир. Ундан ташқари, «суяк фирузаси» деб аталган хили ҳам бор. Улар тарихимиздан илгари яшаган ҳайвонларнинг тиш ва суякларидир. Ерда юз минг йилларча ётган бу тиш ва суяклар тошга айланиб қолган. Кўп йиллар мобайнида ўз таркибида мис бўлган аралашмаларнинг таъсири натижасида уларга фируза ранги ўтиб қолган.

Энг асил фирузалар Эронда кавлаб олинади. Уларнинг қадимги нусхалари Синай ярим ороли, Олой тизма тоғи этакларида, Самарқанд атрофида сақланиб қолган. Тожикистоннинг Қурама тоғидаги Қорамозор конлари аллақачонлардан буён маълум. Кейинчалик, бу конларда ҳеч нарса қолмади, деб ташлаб юборилган.

Яқинда, Қорамозор конларидан яна фируза топилди. Энди бу ерда ноёб ҳамда қимматли бу минерални кавлаб олиб, қайта ишлаш бошланади.

Яхши хислат, гўзал фазилат

Кулги—жон озиғи

Кулги—хурсандлик, кайфи чоғлик белгиси. Кулги кўнгилни яйратади. Кулганда киши яшариб, чиройига чирой қўшилади. Ҳар ким хурсандчиликка мойил.

Орамизда ажойиб, кўнгилхон одамлар борки, ўз табиатлари билан бир жаҳон! Бундай кишилар ҳамманинг кўнглидаги гапни топиб гапиришади, кулдиришади, ўтиришга ажиб файз киритишади. Яхши кишилар билан ширингуфторлик қилишдан гаштли нарса борми! Ҳузур қиласан. Юракдан қаҳ-қаҳлаб куласан. Кўнглинг ёзилиб, ғубордан чиқасан.

Ҳа, яхши одамларда, самимий кулгида гап кўп.

Жонон суҳбат, яхши аския, ёқимли куй, дилором ашула хурсандчилик — кулги манбаидир.

Ҳалол меҳнат қилгандан сўнг дам олиб, гаштини сурганга нима етсин. Яхшиларга ҳамроҳ бўлсанг муродингга етасан, деб бежиз айтишмайди. Кунинг хуш ўтиб, умрингга умр қўшилади.

Халқимиз: «Билган топиб гапирар, билмаган қопиб»,— деганларидек, баъзи кишилар қўпол ҳазил, киноятли кулги билан бировлар кўнглига қаттиқ тегади, бошқаларни хижолатга қўяди.

Ҳар нарсанинг ўз вақти, ўлчови бўлганидек, ҳазил ва кулгининг ҳам ўз ўрни, меъёри бўлгани дуруст.

Бошқаларни камситиш ва кесатиш ҳисобига кулиш—кулги эмас, балки кишилар дилини ранжитиш, яна ҳам тўғрироғи ҳаёсизликдир.

Қаҳ-қаҳлаб кулиш яхши. Аммо, бу ҳам ҳамма шароитда тўғри келавермайди. Бир воқеани айтиб берай:

Таъзияда ўтирардик. Бир бефаҳм киши ҳадеб гапириб куларди. Биз хижолатдан нима қилишимизни билмасдик. Шу пайт беихтиёр одоб ҳақида айтилган ашуланинг: «йигитни маъракада ўтириб-туришин кўринг» деган сўзларини эсладим.

Транспорт ёки кўча-кўйда кетаётиб, гоҳо айрим ёшларнинг ножўя хатти-ҳаракатларини кўриб ранжиймиз. Баралла овоз билан сўзлашади, хандон ташлаб кулишади. Атрофдагиларни назар-писанд қилишмайди. Албатта, бу ёшлар учун хунук характер. Ундайларни вақтида уялтириш лозим. Виждонли ва ориятли ҳар бир ёш бундай қилиқ билан ўзини кўпчилик ўртасида «намойиш» қилмаслиги керак.

О. ТЎРАЕВА,
педагогика фанлари кандидати.

«Баҳор гулдастаси».

Г. Пун фотоэтюди. (ЎзТАГ фотохроникаси),

ҲИКМАТЛАР

Ҳалоллик туганмас давлат.

* * *

Яхши дўст умрингга ярим умр қўшади.

* * *

Иш бошида пухта бўлса,
Охири зафар билан тугайди.

* * *

Табассум — чеҳранинг гули.

* * *

Мисқоллаб сочсанг уруғ,
Омборлар бўлур тўлуғ.

* * *

Ҳаракат қилган кишининг
Узуги кўзгусиз қолмайди.

ҚАТРАЛАР

Биламан, висолга юраклар ташна,
Ўкиниб ўтирма ўтмишни айтиб.
Ёнимга келасан баҳордай яшнаб,
Бироқ баҳор каби кетмайсан қайтиб.

* * *

Тоқ ўтиш инсонга хос одат эмас,
Тоқ мисра ҳеч қачон шеър бўла олмас!

* * *

Турфа гуллар кўрди ўзин хонанданинг кўксида,
Олқишдан сўнг қолиб кетди оёқларнинг остида.

* * *

Одам эрсанг муҳаббатни сийқалашни ўйлама,
Ишқ шифобахш чашмадирки, лойқалашни ўйлама!

Ҳ. ХЎЖАЕВ.

МАЪЛУМКИ, ердан униб чиқиши қийин бўлган ҳар қандай уруғ экишдан олдин стратификация қилинади, шу жумладан. наъматак уруғи ҳам экишдан олдин стратификацияланади.

Бунинг учун, дастлаб, наъматак меваси қўнғир тусга кириши биланоқ териб олинади. Тошкентда наъматак меваси июль охирида қўнғир тусга киради.

Шу вақтда йиғиб олинган мева стратификация қилинади, яъни янчиб, қумга аралаштирилади. Икки қисм мевага уч қисм қум солинади.

НАЪМАТАК УРУҒИ

Сўнг уларни серсув қилиб, намлаб ва аралаштириб илгаридан тайёрланган чуқурга кўмилади. Мева ва қум аралашмаси чуқур тўлишига йигирма сантиметр қолганча солинади, кейин устидан ўн-ўнбеш сантиметр қалинликда хўл қум ва унинг устидан тупроқ солиниб, кўмиб қўйилади. Аралашма шу ҳолда ток экиш пайтигача сақланади.

Стратификацияланган уруғ очиқ далага эрта баҳорда сепилади ва устига бир оз қипиқ ёки чиринди гўнг сепилади. Нега деганда, унинг усти ёмғир-қорда қатқалоқ бўлмайди ва ўт ўстирмайди.

Стратификация қилинмаган наъматак уруғини эса очиқ далага ноябрь ойининг ўрталарида сепилади. Икки-уч сантиметр қалинликда ёғоч қипиғи ёки чиринди гўнг сочилади. Бунинг учун қиш сернам бўлиши лозим.

М. АҲМЕДОВА,
Шредер номли боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-текшириш институтининг ходими.

АНГЛАШИЛМОВЧИЛИК

Интермедия

МАНСУР (хомуш ўтирган хотинини кўриб)— Ким хафа қилди жоним!

САЛИМА— Сиз.

МАНСУР —Мен.

САЛИМА — Ҳа, сиз.

МАНСУР — Тавба, гуноҳимни билсам бўладими!

САЛИМА: — Гуноҳингизни билиб туриб, билмасликка оласиз-а!

МАНСУР — Икки йил висолинг ўтида куйдирганинг етар, яна куйдирасанми! Ҳазилингни қўй, ишдан чарчаб келганман, дам олай.

САЛИМА — У ерда дам бермас эканми!

МАНСУР — Сенга бир гап бўлдими ўзи! Яхшиси чойинг қайнаган бўлса, дамлагин!

САЛИМА — Уялмайсизми! Уйланганингизга бир ҳафта бўлмасдан «ҳушёрхона» меҳмони бўлгани.

МАНСУР — Ёмон туш кўрганга ўхшайсан. Биласан-ку, ичмайман.

САЛИМА — Ишонмайман.

МАНСУР — Ёлғон гапирсам, тил тортмай ўлай, энди ишонгандурсан.

САЛИМА — Йўқ.

МАНСУР — Ахир ўйласанг-чи, «ҳушёрхона»га тушганимда, ҳозир уйда бўлармидим!

САЛИМА — Билмадим, аммо ўз кўзим билан кўрдим.

МАНСУР — Қаерда!

САЛИМА — ЦУМнинг орқасида. Икки киши бўлиб ер қазиётган экансизлар. Қўлингиздаги кирка билан чунонам чопяпсизки, кўриб раҳмим келиб кетди. Таниш-билишлар кўрган бўлса, нима деган одам бўлдингиз !

МАНСУР (хандон отиб кулади). —Жоним, ўзингни бекорга хафа қилиб ўтирбсан-а! Тўғри, дарахтга чуқур кавлаётган эдим, билмайсанми, «Шаҳар кўкаламзорлаштириш» бригадасида ишлайман.

САЛИМА — (мамнун) Ростданми!!

Ўктам ҚОДИРОВ.
ишчи.

● *Фан ва техника янгиликлари*

«Изумруд—202»

Новосибирскдаги «Электросигнал» заводи «Изумруд-202» телевизорини серияли равишда ишлаб чиқаришга киришди. Янги телевизор аввалги телевизорлардан овозини тиниқ қилиб берувчи акустик камераси, ташқи кўриниши, ўрнатилиши билан фарқ қилади. Экранининг кенглиги диагонали бўйича 59 сантиметрни ташкил этади.

«Изумруд-202» эксперт советининг кенгашида кенг муҳокамадан ўтди ва ижобий баҳоланди.

«УСН—315»

Горькийдаги машинасозлик заводида янги «УСН-315» маркали универсал феррорезонанс стабилизатори оммавий равишда ишлаб чиқарила бошланди. Бундай стабилизаторлар рангли ва оддий телевизорлар ҳамда турли радиоаппаратуралар учун тармоқдаги қувватни нормалаштириб беради.

Стабилизаторлар тармоқдаги кучланиш 89—146 вольт бўлганида 127 вольт, 154—253 вольт бўлганида эса 220 вольт қилиб беради. Ундан ташқари, стабилизатор аввалги стабилизаторларга қараганда анча енгил ва чиройли. Завод шу йили қирқ минг дона «УСН-315» стабилизатори ишлаб чиқаришни режалаштирган.

«Кварц—401»

Киштим радио заводи «Кварц-401» номли ўрта ва узун тўлқинли диапазонда ишловчи осма радиоприёмник ишлаб чиқара бошлади. Радиоприёмник техниканинг энг сўнгги элементлари асосида бунёд этилган бўлиб, сифати ҳамда қулайлиги жиҳатдан аввалги осма приёмниклардан устун туради.

Боланинг тили ширин

Савол

— Амаки, кеча мен Сизни телевизорда кўрдим.

— Жуда яхши.

— Салом берсам, нега алик олмадингиз ўшанда?

Наргизанинг жавоби

Уч ёшли Наргизадан қўшни киши сўраб қолди:

— Қизим, даданг уйдамилар?

— Йўқ, амаки, чиқиб кетган эдилар.

— Қачон келишларини айтиб кетдиларми?

— Эрталаб кетган эдилар, энди кечқурун келадилар.

Ҳабиб РАҲМАТ.

Шаҳарлар номининг сири

МОНТЕВИДЕО. Бу сўз «чўққини кўряпман» деган маънони англатади. Уни 1520 йилда Магеллан Рио де ла Плата яқинида кемасини тўхтатиб, қаршисида баланд тоғни кўрганда айтган.

БАҒДОД. Ироқнинг ҳозирги пойтахти номи илоҳий дод исмидан олинган. «Бағдод» сўзининг маъноси — «Дод шаҳри» демакдир. Халифа Мансур асос солган бу шаҳар ҳозир мамлакатнинг савдо маданий маркази ҳисобланади.

ТБИЛИСИ. Афсоналарга кўра, бундан бир неча минг йиллар олдин грузин подшоси Вахтанг ҳозирги Тбилиси шаҳри ўрнида ов қилиб юрган экан. Ов пайтида шоҳнинг лочини тустовуққа ташланиб, у билан бирга иссиқ сувли кўл яқинига йиқилиб тушибди.

Шоҳ Вахтангга кўл бўйи ёқиб қолиб, бу ерда шаҳар қуришга буйруқ берипти. Тбилиси (Тпили ёки Тбили грузинча «иссиқ» демакдир) номи ўша иссиқ кўл билан боғлиқ дейишади.

«Рус тилини севаман»

М. Тўйчиев фотоэтюди.

● *Шунақаси ҳам бўлади*

Ҳайвонлар подшосининг ҳалокати

Эрондаги Машҳад шаҳар ҳайвонларни ҳимоя қилиш жамияти шаҳар ҳайвонот боғи маъмурияти устидан шикоят қилиб, судга мурожаат этди. Ҳайвонот боғининг директори жаноб Рустамий ҳайвонларга нисбатан жуда қаттиққўлликда айбланганди.

Ҳаммасига сабаб, деб ёзади Эронда чиқадиган «Иттилоот» газетаси, кўпроқ одам йиғиш мақсадида чиқарилган эълон бўлди: шер ётган қафасга эшак киритиб юборилади, дейилганди унда.

Жамият ҳам худди ана шу узун қулоқ ҳайвонни ҳимоя қилиб чиқди. Бироқ, эшак ҳеч қандай ҳимояга муҳтож эмасди.

Шер лабларини ялаб олиб, сакраб ҳамла қилишга ҳозирланди. Бироқ, эшак бамайлихотир унга терс ўгирилиб, шунақанги тепиб юбордики... Ҳайвонлар подшоси шу ондаёқ йиқилиб, жон берди.

Инжиқ қиз

Ҳажвия

В. ШАТЬКО.

ҲОЗИРГИ замон қизлари бирам инжиқ бўлиб қолишганки! Бўлмаса, Лиля танишган кунимизнинг эртасигаёқ шундай ҳунар кўрсатармиди?

У билан бир бекатча йўл юришимиз керак эди. Кинога жудаям кеч қолаётгандик. Лиля биринчи бўлиб автобусга чиқиб олди. Мен ҳам бир амаллаб илиндим. «Овора бўлиб ўтирманг, менда абонемент бор»,— деди Лиля. Лекин мен чаққонлик билан чўнтагимга қўл солдим-да, беш тийинлик чақа топиб, зудлик билан кутичага ташладим, Сўнг юрагим шув этиб кетди: кутича ойнаси остида беш тийинлик чақа эмас, эллик тийинлик танга турарди. Номард, кутича ичида ўзини кўз-кўз қилиб турибди-я, тағин! Темир пластинка эса, секин-секин жилиб турар ва ҳаял ўтмай, эллик тийинлигим кутича қаърига тортилиб, кўздан ғойиб бўлиб кетиши турган гап эди. Бечора пулгинам! Лиляга дардимни айтдим:

— Қаранг, Лиля, мен эллик тийин ташладим. Ҳозир кутича тубига тушиб, кўздан йўқолади!

Одамларга мурожаат этдим:

— Ўртоқлар, майдаларингиз бўлса, ташламай, менга йиғиб беринглар. Мен эллик тийинлик тангани ташлаб юбордим. Мана, ҳозир ютиб юборади уни кутича!

Мен эълон қилиш билан овора, бир тирмизак эса, сариқ чақасини кутичага ташлаб юборса бўладими?

— Ҳей, менга қара! Бакендбар ўстиришга-ку ақлинг етибди,— дедим хунобим ошиб,— лекин бир инсон кассага эллик тийинлик ташлаганини кўрмадингми? Ахир, у ҳозир кутича ичига тушиб кетиши мумкин.

Тирмизак бўлса:

— У пулни сен ташладингми, бошқасими, ким билиб турибди?—дейди-я.

Шунда, йўловчилардан бири яқинроқ келиб, кассага разм солмоқчи бўлди бахтга қарши, эллик тийинлигим шу лаҳзанинг ўзида кутича қаърига тортилиб гумдон бўлди.

— Эллик тийинликмиди чиндан?— луқма отди бир мўррук чол,— беш тийинликдан ташлагандирсиз балки?

— Гражданин,— дедим бўғилиб,— шунча ёшга кирибсизу, лекин виждон деган нарса йўқ экан Сизда.

Лиляга қайрилдим:

— Лиля, ана шу эллик тийинлик тангани иккимиз ташлаганимизни бу икки айиққа ўзингиз тушунтиринг?— дедим.

Шу пайт, автобус тўхтади. Лиля эшикка интилди. Мен унинг қўлларидан ушлаб қолиб:

— Бир-икки бекат юрайлик тағин, унгача пулимнинг қайтимини йиғиб олишга улгураман,— дедим.

— Кинога кеч қолишни ўлгудай ёмон кўраман,— деди Лиля.

— Кечиксак кечикибмиз-да! — дедим,—Бир бекатча юриб, эллик тийин тўлаш... Миллионер эмасмиз-ку, ахир?! Эллик тийин ташлаб юборганимни ҳозир ҳайдовчига айтиб қўяй. Кассани очганида, менинг пулимга чангал солмай, ўзимга қайтариб бериш учун олиб қўйсин.

Автобус ўрнидан жилди.

— Шунақасиз деб ўйламагандим!— деди Лиля хуноби ошиб.

— Кейин хурсанд бўласиз. Ҳозир эса, касса ёнида туриб, беш тийинликларни йиғсангиз.

Шундай дедим-у, бир амаллаб олдинга сурилдим. Ҳайдовчининг ойнасини муштим билан тақиллатдим. У бўлса қайрилиб ҳам қарамас, машинани бошқаришда давом этарди. Мен тағин бир ўн мартача тақиллатдим.

— Чорраҳада халақит берманг, гражданин, йўловчиларни босиб кетишим мумкин! — ғўдиллади у микрофон орқали.

Мен микрофон деганини назар-писанд қилмай, кабинага кирдим ва асабларимни ишга солдим:

— Ана шундай ўғринча орттирган эллик тийинликлардан рангли телевизор сотиб олмоқчисан, шундайми? Милиционер олдидан ўтаётганингда, бундай бир тўхташни хаёлинггаям келтирмадинг. Кассанг эллик тийинимни ютиб юборгани учун акт тузилиши мумкинлигидан ҳайиқдингми?!

Автобус навбатдаги бекатда тўхтади. Лиля ташқарига отилди. Унинг кетидан мен ҳам тушиб қолдим. Эллик тийинлигим эса, яна йўл юришда давом этди. Аламимдан қўлимни силтадим: садқаи сар кетсин, юз сўм эмас-ку, ахир! Лиляга ҳарсиллаб етиб олдим-да, ҳазил отдим:

— Садқаи сар кетсин ўша эллик тийин! Ўн минг сўм эмаску, шундай эмасми? Дарвоқе, Сиз қанча майда пул йиғдингиз?

Лиля шитоб билан тўхтади:

— Кинога энди, боргим йўқ, — деди.

— Ҳаққингиз йўқ,— рад этдим,— Сиз автобусга ҳовлиқиб чиқмаганингизда, ўша эллик тийин чўнтагимда бўларди ҳозир.

Кинотеатрга ҳовлиқиб етиб келганимизда, журнал эндигина тамом бўлган экан. Бир амаллаб, жойимизни топиб олиб кинокомедияни томоша қила бошладик.

Қоронғулик қўйнида Лиляниг қўлларини кафтимга олиб, аста пичирладим:

— Номери ёдингизда қолмадими?

— Қанақанги номер?

— Автобус номери-да. Эллик тийинликни гумдон этган ҳалиги автобус-чи?

— Уфф... Иссиқдан нафасим бўғилиб кетяпти!— бетоқат бўлди Лиля.

Фикримни бундан ҳам очиқроқ тушунтирмоқчи бўлдим:

— Агар, ана шу автобусга яна тўққиз марта тушсак, бир тийин ҳам ҳаққим қолмас экан.

— Кечирасиз, ортиқча тоқатим йўқ!—безовталанди Лиля.

— Нега энди,— дейман, — ҳар иккимиз автобусга тўрт мартадан бепул тушсак, баравар бўлади қолади. Ахир, пул осмондан тушадиган нарса эмас-ку?!

Лиля хандон отиб юборди.

— Ҳақиқий шаҳзода экансиз! — деди.

— Вой-бў, нималар деяпсиз?

Кинодан чиқишимиз билан, Лиля кўзимга лўқ этиб қаради-ю...

— Хайр! Телефонимни-ям унутинг —деди ва шарт бурилиб кетиб қолди.

Айтинг, инсофданми шу?

Йўқ, бу замоннинг қизлари чиндан ҳам инжиқ бўлиб қолишган...

Ханғалар

ЙЎҚ, ЭРИМАН

Бир одам милиция бўлимига телефон қилди:

— Алло, алло. Бу милициями?

— Ҳа, навбатчи Азизбеков эшитади...

— Тезроқ бирон кишини юборолмайсизми? Тургенев кўчаси, саккизинчи уй... Бу ерда бир хотин ўз эрини ураяпти. Бундан қўшнилар ҳам жуда безовта бўлишяпти.

— Хўп, юборамиз. Сиз у хотиннинг қўшниси бўласизми?

— Йўқ, эриман!

●

ҚОЧГАНИМ ЙЎҚ...

Вьетнамда америкалик лейтенант ўз солдатига деди:

— Гопкинс, бу нима гап? Сиз айни жанг қизиган пайтида қочиб кетганмишсиз? Менга ҳозир шу ҳақда хабар беришди!

— Қочганим йўқ, жаноб лейтенант. Мен жангга яхшироқ старт олиш учун орқароққа ўтгандим, холос...

●

ХОТИНИМ АЙТГАНДИ...

— Хўжайин, менинг хотиним иш ҳақимни оширишни сиздан илтимос қилишим кераклигини айтганди... Шунга...

— Яхши. Бу ҳақда мен ҳам ўз хотиним билан маслаҳатлашиб кўрай-чи...

● *РАССОМ ТАБАССУМИ*

Водопроводчилик ҳам завқли иш.

Вой, дугонажон, ниқоҳ узугингни нотўғри тақибсан-ку.

— Ҳа, қари одамга турмушга чиққаним учун нотўғри тақиб олдим.

ОПАСИ:— Мен сочимни тараб олай.

УКАСИ:— Йўқ, менинг сочим чигил, олдин мен тарайман.

Янги супурги: — Бугундан мен ишга тайинландим.

Пилесос: — Хушомадгўйлигингни ўтказиб, сан-да.

— Қани ичкарига, жоним, барра экансиз.

А. Ҳолиқов расмлари.

ШАНБА кунларидан бири эди. Телевизор орқали миниатюралар берилиши программада кўрсатилганди. Оила аъзоларимиз билан жамулжам бўлишиб, «зангори экран» қаршисига ўтирдик.

Миниатюралар ҳам бошланди. Экранда мухлисларга таниш бўлган Ҳасан Йўлдошев пайдо бўлди. Йиғилганлар бир жонланиб қўйишди...

...Чойхона. Ҳамма ишда. Бекорчиликдан зериккан Фиғон ака ўтган-кетганни чақириб, ўзига улфат қидиради. Шу пайт, бахтига қўшнисининг ўғли Абдужаббор ўтиб қолди. Фиғон ака уни ёнига чақириб олди-да, пиёлада чой узатди, ўтган-кетганнинг ғийбатини қила бошлади.

— Э, Абдужаббор, анаву чолни кўрдингизми, олтита боласи бор, болаларини бозорга тушириш ўрнига ўзи кетяпти, ҳа, ўзи, нашики болаларига ишонмайди... Ҳа, чол, сенда ҳам бир гап бор...

Шу пайт, завод ишчиси ўтиб қолади. Фиғон аканинг фиғони кўтарилади:

— Абдужаббор, шу бола заводда ишлайди, дейишади, шу тўғрими?

— Ҳа, тўғри, илғор ишчилардан.

— Бўлмаган гап, менимча бўш вақтида чайқовчилик қилса керак. Эгнидаги кийимини қаранг, ҳаммаси асил, қараб туриб айтаманда: «Ҳа, заводчи йигит, сенда ҳам бир гап бор».

Суҳбат қизиган пайтда тақ-туқ қилиб бир қиз ўтиб қолади. Унинг ғийбати бошланади. Фиғон ака ҳамсуҳбатидан сўрайди:

— Абдужаббор, шу Шоқосимнинг қизими?

— Ҳа.

— Тунов куни қариндошимизнинг ўғлига сўраган эдик, рад жавоби олдик. Институтда ўқияпти, дейишди. ЦУМда бир йигит билан қийшанглашиб гаплашиб турганини кўрдик. Қараб туриб айтдим.

— Ҳа, доктор қиз бола, сенда ҳам бир гап бор.

Фиғон ака шундай деб, муғомбирлик билан Абдужабборга қаради-да, сўзида давом этди:

— Узоққа бормайлик, мана сизнинг ўзингизни олайлига.

— Кечирасиз, мен Сизга нима ёмонлик қилдим,—деб ҳайрон бўлади Абдужаббор.

Шу пайт Фиғон ака қувлик билан:

— Йўғе, йўғе, чойхоначини айтяпман, уч тийинлик чойни беш тийиндан сотяпти. Дамлаган чойини қаранг, катта ҳовузнинг сувига ўхшайди. Хафа бўлмасин дейсан, бир ёғи маҳаллагарчилик 5—10 тийин ташлаб кетасан. Қараб туриб, айтаман-де:

— Ҳа, чойхоначи чол, сенда ҳам бир гап бор.

Абдужабборнинг тоқати-тоқ бўлиб:

— Фиғон ака, хафа бўлманг, чойхоначи атайин бир хил одамларга суюқ қилиб чой дамлаб беради,—дейди.

— Нега, ахир?

— Чунки, бундай одамлар чойхонага келиб камроқ игво қилсин, иложи бўлса кирмасин, деб қилса керакда, хайр!

— Игво?! Ҳў, Абдужаббор, Товба! Бунинг раҳматли отаси ҳам мана шундай Сиз билан ширин суҳбат қуриб турарди-да, бирдан айнаб қоларди; қаранг, буям, худди отасига тортибди.

— Ҳа, а, Абдужаббор, сенда ҳам бир гап бор...

Ушбу миниатюра ижро этилганида, ҳар бир одамнинг юзида табассум пайдо бўлади. Чунки актёр ўзининг ҳаракатлари, сўзлари билан бекорчи, ишёқмас, игвогар образини жуда усталик билан очиб берадики, унга тасанно айтмай иложингиз йўқ.

Биргина бу миниатюра эмас, балки бошқа сатирик асарларни ҳам Ҳасан Йўлдошев зўр маҳорат билан ижро этади. Шунинг учун ҳам, экран қаршисида ўтирган, ҳар якшанба «Табассум» радиожурналини эшитувчи катта-ю кичик, ёшу қари беихтиёр мириқиб кулади. Хоҳ игвогар, хоҳ бюрократ, хоҳ бегам раҳбар образи бўлсин, уни кўриб, ана шу шахслар образини яратган актёр талантига қойил қолади.

Биз Ҳасандан санъатга қизиқишининг сабабини сўрадик:

— Оиламизда учувчи, врач, савдо ходими бор. Актёр йўқ эди. Ёшликда ҳавас бор эди, актёр бўлишга аҳд қилдим. Халққа хизмат қилиш, уларга табассум бахш этиш дилдаги орзум эди. Шу орзуларим ушалаётганидан севинаман—деди у.

Ҳа, Ҳасан Йўлдошевнинг орзуси ушалди. Ёшликдан санъатга ихлос қўйган Ҳасан 1948—1950 йилларда Ленин номидаги пионер ва ўқувчилар саройи ҳузуридаги драма тўгарагида қатнашди. 45-мактабда ўқиб юрган кезларида Эргаш Каримов билан биргаликда турли роллар, миниатюралар ижро этарди. Ниҳоят, 1954 йили катта санъат сари қадам ташлади. Шу йили у Тошкент театр ва рассомлик санъати институти актёрлик факультетига ўқишга кирди. Бу ерда СССР халқ артисти Раззоқ Ҳамроев, ўқитувчи Рубинштейн таҳсилини олди, улардан саҳна сирларини ўрганди. Аввал кичик-кичик этюдлар, юмористик роллар ижро этди. Диплом спектакли —«Оқ нилуфар»да эса семиз жаллод ролини моҳирлик билан ижро этиб имтиёзли диплом олди.

Ҳасан Йўлдошев шу орада кўп минг кишилик аудиторияга — телетомошабинларга ҳам танилди. У Эргаш Каримов билан бирга телеминиатюраларда чиқа бошлади. Унинг ҳаракатлари, ўзи ижро этаётган роль ичига кириб бориши, табиийликка интилиши, миниатюраларнинг кулгили, серзавқ бўлиб чиқишининг омили бўляпти.

Ҳасан Йўлдошев шу йиллар ичида бир қанча образ яратди. Улар орасида порахўр ҳам, дангаса-ишёқмас ҳам, бюрократ ҳам, хотинбоз, хасис ҳам, хуллас, ҳаётимизда онда-сонда учраб турадиган шахсларнинг кирдикорлари очиб берилади.

Ёзувчи Саид Аҳмаднинг «Таржимаи ҳол» асари кўпчиликка таниш. Бунда у ишёқмас, ишдан ишга сурилиб, нафи тегмагандан кейин уни ташлаб кетадиган, бебурд шахс образини яратди. Ж. Асомиддиновнинг «Хасис куёв» интермедиясини бир эсланг-а. Унда Ҳ. Йўлдошев хасис куёв образини шундай усталик билан яратадики, унга тасанно айтмай иложингиз йўқ.

Ҳали, биз юқорида келтирган миниатюрани эса Ҳасан Йўлдошев, Эргаш Каримов билан ҳамкорликда ёзган? Бунда бекорчиликдан зериккиб, ҳар кимнинг игвосини қиладиган кишилар фош этилади.

Ҳ. Йўлдошев, Э. Мусаевнинг «Имтиҳон», Саид Аҳмаднинг «Олиқ-солиқ», «Саксонга кирганда серкилласанг ўргилай», Ж. Асомиддиновнинг «Одамлар» ва бошқа ҳажвиялар асосида яратилган миниатюраларда ҳам ўз маҳоратини кўрсата билди.

Ҳасан Йўлдошев миниатюрачи артистгина бўлиб қолмай, етук бош ролларнинг ҳам ижрочисидир. У «Ёш гвардия» театрининг етук актёрларидан бири. Ҳ. Йўлдошев театр саҳнасида қўйилаётган Максим Каримовнинг «Дийдор» ва «Ўн саккиз ёшлигим» драмаларида Ортиқов ва врач-хирург образларини, чех драматурги Блажекнинг «Учинчи орзу»сида бўёқчи, Шуҳратнинг «Беш кунлик куёв»ида Азларбек ва бошқа бир неча образларни маҳорат билан ижро этиб томошабинлар олқишига сазовор бўляпти.

Актёрнинг режалари катта. У ёш ишчилар ҳақидаги «Қайноқ қалблар» драмасида завод директори Содиқов, Ў. Умарбековнинг «Оқар сувлар»ида Ғофиржон образларини яратиш ўйида.

— Лекин, телевизор, унинг мухлислари доимо ўзига тортиб туради,—дейди Ҳасан Йўлдошев.—Шунинг учун ҳам янги-янги роллар, образлар билан чиқиб телетомошабинларни кулдираверсак, уларнинг ором дақиқаларининг яхши ўтишига кўмаклашсак, деган ниятдаман. Шу ўринда устоз-санъаткорлар—СССР халқ артисти Наби Раҳимов, Ўзбекистон ССР халқ артистлари Ғани Аъзамов, Соиб Хўжаевларга ҳам катта ташаккур айтмоқчиман. Чунки, улар менга жуда кўп нарсаларни ўргатишди.

Эзгу ният—жуда яхши нарса. Биз талантли актёр Ҳасан Йўлдошев орзуларининг амалга ошивуга тилакдошмиз.

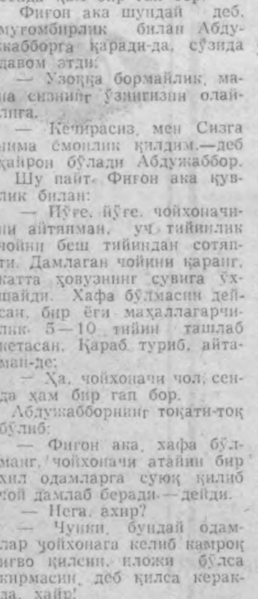

СИЗДА ҲАМ БИР ГАП БОР...

Юқорида актёрнинг Эргаш Каримов билан ҳамкорликда ёзган «Нохуш чойхона» асари ҳақида фикр юритгандик. Унда Фиғон ака ҳар бир одамга қарата «Сенда ҳам бир гап бор» деяверади.

Ушбу мақолани актёр Ҳасан Йўлдошевга унинг ўз асаридан келиб чиқиб шундай сўзлар билан тугатмоқчимиз:

— Ҳа, актёр йигит мулла Ҳасан, Сизда ҳам бир гап бор. Акс ҳолда, кишиларни шунчалик ичак узди қилиб кулдиролмас эдингиз.

Солиҳ ЁҚУБОВ,
Раҳматулла ФАЙЗУЛЛАЕВ.

Уша ондаёқ фашистнинг попуги пасайиб қолди.

— Отиб ташлайсизми?—деди у.

— Йўқ, бу ерда шовқин кўтариб бўлмайди: сизни осамиз,— дедим бармоқ билан шипни кўрсатиб.

Немиснинг семиз юзи бир силкиниб қўйди. Унинг ҳозирги ҳолати қандай эканлигини тушунган ҳолда немис тилини билишим имкони даражасида нотиқлик қилишга уриндим.

— Уруш тугаяпти. Ҳамма уйига, ўз хоними ва фарзандлари ҳузурига қайтади, ишлайди, ҳордиқ чиқаради. —Суҳбатдошимнинг семиз қорнига қараб «Унинг очопатлиги аниқ» деб ўйладим ва шунинг учун ҳам қўшиб қўйдим. — Ҳамма товуқ, ғоз, чўчқалардан пиширилган овқатларни маза қилиб ейди. Қандай яхши! Кофе, шнапс, сигаралар. Сиз эса мурда бўласиз, сизни арқондан ечиб олишади ва ерга кўмишади.

Краузе хўмрайиб қаради. Оҳ, агар ҳозир қўлини ечиб қўйсангиз борми,— у мени парчалаб ташлаган ва ҳар бир парча гўштимни яна этик пошнаси билан топтаган бўларди! Асирни гапиришга мажбур қилиш керак эди. Вақт ўтмоқда, жанг шовқини пасаймаган. Тезда бу ерга қўшинларимиз етиб келади. Гитлер эса бурнимиз остидан қочиб кетади! Мен таваккал ишни давом эттирдим:

— Аммо сиз тирик қолишингиз мумкин...

Эсэсчи ишонқирамай кўзларимга тикилди.

— Бунинг учун нима қилишим керак?

Мен бизни нима қизиқтиришини очиқ айтмасликка қарор қилдим ва унга қуйидагиларни айтдим:

— Биз ишимизни бажариб бўлдик, энди кетишимиз керак. Ҳамма жойда кучли соқчилар бор. Агар бизни шу райондан олиб чиқсангиз, сизни қўйиб юборамиз.

— Алдамайсизми?

— Чин офицерлик сўзим.

— Сиз немис офицери формасидасиз, бизнинг офицерлар эса сўзларининг устидан чиқадилар.

— Совет офицерлари ҳам.

Немис менга қизиқиб қаради ва:

— Тирик рус офицерларини биринчи марта кўриб турибман,— деб тан олди.

— Шартимизга розимисиз?

— Ҳа.

— Аммо алдашга уринсангиз биринчи ўқ сизга.— Тўппончамни қинидан олдим. Асирнинг фақат оёқларини ечишга буюрдим. Кейин уни залга олиб чиқдим. Дераза ёнида тўхтадик. Савол устига савол ёғдира бошладим:

— Соқчилар қаерда қўриқчилик қилишяпти?

— Улар шу ерга туташган барча кўчаларни қўриқлаб туришибди. Бу кварталнинг чекка уйлари қальъага айлантирилган.

Қоп-қорайиб кўринаётган биноларга тикилдим. Биз канализация йўлидан юриб тўппа-тўғри ўраб олинган район марказига чиққан эканмиз. Немис сўзида давом этди:

— Иккинчи халқа рейхсканцелярияни ташқаридан: дарвоза ва эшикларни қўриқламоқда. Иккала халқа—СС батальонларидан ташкил топган. Бизнинг эскорт батальонимиз ичкарида кавбатчилик қилмоқда.

— Сизнинг постингиз қаерда эди?

— Канцеляриянинг мана бу қанотида,— эсэсчи қаршимиздаги энг яқин жойлашган уйнинг бир томонига ишора қилди.

—Жин урсин! Икки суткадан бери Гитлернинг шундоққина ёнида эканмиз.—дедим бир хил оҳангда разведкачиларга, немис ҳаяжонимни сезмасин учун.

— Демак, сиз бомбадан сақланадиган жойга кираверишда тургансиз. Боғга кириш эшикларини ким қўриқлаяпти?

— Ҳар бирининг олдида СС батальонидан тўрттадан йигит бор.

— Сменадан ҳоли бўлганлар қаерда жойлашган?

— Улар биринчи ва иккинчи қаватларда, собиқ хизмат хоналарида ухлашади. Ҳозир уй бўм-бўш. Ҳамма генераллар ер остидаги бетон бункерларда.

— Гитлернинг самолёти қаерда?

— Буни билмайман. Чин сўзим. 24 апрелгача у Гатов аэродромида эди, аммо ҳозир бу аэродром ишламайди. 25 апрелда биз аҳолини тўплаб кўча магистралини учиш майдони қилиб тайёрладик. Тонг ёришганда ҳу, ана у ерда кесилган дарахт, ағдарилган столбаларни кўрасиз. Учишга халақит берадиган ҳамма нарсани олиб ташладик. Бу кўчага ҳалитдан самолёт ҳам қўнди. Генерал фон Грейм учиб келди. Унинг хотини Ханна Рейч самолётни бошқариб келди. У моҳир учувчи-спортчи. Айтишларига қараганда генерал Геринг ўрнига ҳаво кучлари бош қўмондони қилиб тайинланади.

— Ханна Рейч самолёти қаерда?

— Шу ернинг аллақаерида, ниқоблаб қўйилган. Генерал ҳали учиб кетгани йўқ, у фюрер ҳузурида.

Краузе бу райондан чиқиб олиш учун ҳовлилардан қандай қилиб ўтиш ҳақида гапира бошлади. Мен тингламаяпман. Миямда эндиги ҳаракатимиз белгилаб олинмоқда. Соқчилар оралаб ер остига тушишнинг иложи йўқ. Қўлга туширишнинг қулай пайти — самолётга чиқилаётган вақт. Гитлер кўпчилик олдида қочмаса керак. У самолёт олдига энг яқинлари билан келади. Агар уларга бас келолмасак-чи? Яқин кишилари ва соқчилар сони биздан кўп бўлади. Тўғри, биз кўққисдан ҳужум қилиб ютишимиз мумкин. Шундай қилиб, бизнинг биринчи галдаги вазифамиз — самолётни излаб топиш ва моторини ишдан чиқариш. Аммо буни гитлерчилар билмаслиги керак. Акс ҳолда биз фюрерни қўлга туширолмаймиз, у учиб кетолмайди. Самолёт, шубҳасиз, қўриқланаяпти, унга яқинлашиб бориш ва сездирмай орқага қайтиш энг мушкул иш.

— Қачон жўнаймиз?— сўради Краузе.

— Вазият ўзгарди, бироз қолишга тўғри келяпти.

— Алдадингизми?— ўкинч билан сўради у.

— Нега бундай деб ўйлайсиз? Сизни ахир осишмаяпти-ку.

Асирдан эшитган ҳамма нарсани разведкачиларга қисқача қилиб айтиб бердим.

— Келинг, энди нима қилиш позимлиги ҳақида ўйлаб кўрайлик. Макагонов, асирни ваннахонага олиб бориб ётқизинг, дам олсин.

—Отиб ташласакмикан?—ишончли оҳангда сўради Саша Пролеткин.— Нима, овора бўлиб юрамизми? Ортиқча ташвиш...

Агар ўзимиз билан олиб юрсак ҳақиқатда дардисар бўлади. Бунинг устига бизни билдириб қўйиши мумкин. Фашистларни кўргани кўзим йўқ, жангларда уларни аёвсиз қирганман. Лекин, асирни ўлдиришга виждон йўл қўймайди. Боғлоқлик кишининг кўриниши раҳмимни келтиради.

— Йўқ,— дедим Сашага.—Ваннахонага олиб боринг. Кейин кўрармиз.

Вазиятни узоқ муҳокама қилганимиздан кейин самолётни қидириб топишга аҳд қилдик. Икки кишидан бўлиб олдик — мен Шовкопляс билан, Макагонов Пролеткин билан. Жукка асирни қўриқлашни топширдик.

Туннинг қолган қисмини вайроналар орасида ўтказдик. Шовкопляс билан мен ағдарилган дарахт ва столбаларгача етиб келдик. Ҳа, Краузе алдамабди: кўча тозаланган, снарядлар ўйиб ташлаган чуқурлар тупроқ билан тўлдирилган. Бироқ, самолётни излаб топишнинг иложи бўлмади. Тонготарда ўз базамизга қайтиб келдик. Макагонов билан Пролеткин ҳам самолётни топишолмабди.

«Ён-атрофдаги вайроналарни текшириб чиқамиз,— деган қарорга келдим,—қўшни уйларга ўтамиз, балки деразалардан самолётни кўриб қолармиз».

Кун бўйи уриниб барибир самолётни тополмадик. Биз учиш майдончаси районида яна бир асирни қўлга туширишга аҳд қилдик.

Лекин 30 апрель куни эрталабдан бошланган воқеалар барча планимизни бузиб юборди. Соат ўндан ўттиз минут ўтганда артиллерия отишмаси бошланди. Бизникилар ялпи ҳужумга тайёрланаётганликлари аниқ эди.

Қаршимиздаги уйда гитлерчилар ини бузилган чумолилар каби югуриб қолишди. Аммо, қаёққа ҳам қочишарди. Аксинча, бу ерга турли томонлардан мажақланган қиемлар кела бошлади. Канцелярия соқчилари ҳали ҳам ҳаракатда: эсэсчилар чекинаётганларни тўсиқдан ўтишга йўл қўймаяптилар. Бироқ, қалъага айлантирилган уйлар яқинида турган соқчиларнинг биринчи ҳалқаси ёриб ўтилди. Ифлосланган, толиққан солдатлар, автомобиллар, танклар Фоссштрассе бўйлаб тартибсиз ҳолда тўхтовсиз ўтиб боради. Уларга ҳеч ким командирлик қилмаяпти, улар шунчаки ҳали юриш мумкин бўлган томон сари боришарди. Афтидан, қўшинларимиз муваффақиятли равишда ҳаракат қилишаётир. Куннинг ярмига келиб, биз «Фридрихштрассе» метро станцияси яқинида автомат отишмаларини яққол эшитдик, бу жуда яқин эди.

Кейинчалик газеталардан Гитлер ўзини-ўзи отганлигини, уни гиламга ўраб ўз-ўзини ўлдирган Ева Браун билан бирга ёқиб юборишганини билиб олдик. Уларни рейхсканцелярия ҳовлисида, Гитлер автомобилидан олинган бензинни қуйиб ёқиб юборишди. Нацистлар қўшинларимиз келиши олдидан ҳужжатларни, чеккасига ўқ узган ёки артиллерия отишмаси ва бомбардимон пайтида ўлган рейхнинг юқори мартабали намояндалари мурдаларини йўқ қилишди.

Биз кўз олдимизда юз бераётган ҳодисаларга унчалик аҳамият бермадик, чунки ўша минутлардаги воқеалар бизни ҳам, гитлерчиларни ҳам шунчалик каттиқ ҳаяжонга солдики, натижада ҳаммамиз чуқурликда сўниб бораётган гулханни ҳам эсдан чиқариб қўйдик.

Эсэсчилар ғовур-ғувур ва бесаранжом бўлиб қолишди. Улар нималарнидир қичқиришар ва ҳаяжон билан қўлларини силтаб аллақаерни бир-бирларига кўрсатишарди.

Улар кўрсатган томонга қарадим, лекин аввалига фашистларни шунчалик бесаранжом қилган нарсани кўрмадим. Диққат билан тикилиб ҳаммасига тушундим ва қувончдан бир неча дақиқа гунг бўлиб қолдим. Бранденбург дарвозаси қошонаси ортида биз турган жойдан унча узоқ бўлмаган Рейхстагнинг тутаётган қуббаси устида қип-қизил байроқ ҳилпирарди. Атрофда ёнғин, Рейхстаг биноси ҳам тутун ичида, шунинг учун ҳам бизнинг Ғалаба ол байроғимизни дарров сезмай қолибман.

Разведкачилар қувончдан болалар каби сакрашарди. Улар секин (бизни сезиб қолмасликлари учун) «ура» деб қичқиришди. Ҳатто вазмин Макагонов ҳам қувончини ичига сиғдиролмай фашистнинг елкасидан ушлаб силкитди ва:

— Кўраяпсанми, фашист жинси, Гитлер капут! Уруш капут!— деб қичқирди унинг юзига.

Рейхсканцелярия ҳовлисида кўмирга айланаётган тугунлар ҳамон тутар, аммо уларга энди ҳеч ким эътибор бермас, ҳамманинг нигоҳи Рейхстаг устида ҳилпираётган байроққа қаратилган эди.

Р. ШОҒУЛОМОВ ва А. АБДУМАЖИДОВ таржимаси.

[ОХИРИ. Боши газетанинг 69, 70, 71-сонларида].

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА 27|III да **Олтин девор** (кеч соат 8 да), 28|III да **Афсона яратган қиз** (эрталаб соат 11, кундуз 3 да), **Аяжонларим** (кеч соат 8 да).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 27|III да **Ажаб савдолар**, 28|III да **Менинг жаннатим**, 29|III да **Навоий Астрободда** (кундузи).

Тошкент Давлат циркида—«Цовкра» Доғистон дорбозлари ва ўргатилган айиқлар аттракциони иштирокида ҚИРҒИЗИСТОН ССР ЦИРК АРТИСТЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ.

Кино

27 МАРТДА

Қора консулнинг ҳалокати — НАВОИЙ НОМЛИ (кеч 7 да).

Кашмирдаги севги — (2-серия ўзбек тилида, кеч 6 ва 8 яримда).—«КЎКЧА».

Қирол Лир (2серия) —САНЪАТ САРОЙИ (кечқуруи).

Журъат —«ЎЗБЕКИСТОН» (кечқуруи), «ЧАЙКА» (кеч 6 ва 9.40 минутда), «МОСКВА» (кеч 9.15 минутда).

Ватан ўғлонлари (кеч 7 да), **Ужар қизнинг қуюлиши** (кеч 8.45 минутда);—«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ».

Шишадаги нур—«СПУТНИК» (тоқ соатларда), «ВОСТОК» (кечқуруи), «ЧАЙКА» (кеч 8 да), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кеч 8 да).

Муддат—7 кун (кеч 6 ва 9.45 минутда), **Мазандарон шери** (тоқ соатларда):—«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Жанобй Ҳечким — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 6, 8 ва 9.45 минутда).

Шайтоннинг малайлари — «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

«Авлиё Луки»нинг қайтиши—«МОСКВА» (кеч 7 яримда).

28 МАРТДА

Қора консулнинг ҳалокати (эрталаб соат 11. 40, кундуз 3. 20 ва кеч 7 да), **Утган кунлар** (ўзбек тилида, кундуз соат 1 ярим ва 5 да)—НАВОИЙ номли.

Чемпион (эрталаб соат 11 ярим, кундуз 1 да), **Кашмирдаги севги** (2 серия, ўзбек тилида, кундуз соат 3, кеч 6 ва 8 яримда) «КЎКЧА».

Қирол Лир (2 серия)—САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Журъат — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «ЧАЙКА» (кундуз соат 12, 4, кеч 6 ва 9. 40 минутда), «МОСКВА» (кундуз соат 12, 4, 5. 40 ва кеч 9. 15 минутларда), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 2, 4 да).

Ватан ўғлонлари (эрталаб соат 10 ярим ва кеч 7 да), **Ужар қизнинг қуюлиши** (кундуз соат 12, 2 ярим, 5 ва кеч 8.45 минутда); — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ».

Шишадаги нур — «СПУТНИК» (тоқ соатларда), «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун) «ЧАЙКА» (кундуз соат 2 ва кеч 8 да), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 4 ва кеч 8 да)

Муддат — 7 кун (кундуз соат 2, кеч 6 ва 9. 45 минутда), **Мазандарон шери** (тоқ соатларда): «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Жанобй Ҳечким — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 6, 8 ва 9. 45 минутда).

Шайтоннинг малайлари — «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

«Авлиё Луки»нинг қайтиши—«МОСКВА» (кундуз соат 2 ва кеч 7 яримда).

Свердлов номли концерт залида

30 МАРТДА

Узбекистон ёш ижрочиларининг
КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Узбекистон ССР да хизмат кўрсатган артистлар: Муҳаббат ШАМАЕВА, Юнус ТУРАЕВ, Вячеслав ГРИНЧЕНКО, Назира ЁҚУБОВА, Сўнмас БУРХОНОВ.

Солистлар: Хайрулла ЛУТФУЛЛАЕВ, Эсон ҚАНДОВ, Дилором ҚАЮМОВА, Илёс МАЛЛАЕВ, Маруфа ҲАМИДОВА.

Узбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати

ТАТАР «ХАЙТАРМА» ЭСТРАДА АНСАМБЛИ
КОРЕЙС АШУЛА ВА РАҚС АНСАМБЛИ
ЎЗБЕКИСТОН ЭСТРАДА ОРКЕСТРИ
ЮНОН «БУЗУКИ» АНСАМБЛИ ва бошқалар.

Концерт кеч соат 8 да бошланади.
Билетлар сотилмоқда.

31 МАРТДА

ЛИРИК АШУЛА, КУЙ ВА РАҚСЛАР КЕЧАСИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Узбекистон ССР халқ артистлари: Ғулом АБДУРАҲМОНОВ, Қундуз МИРКАРИМОВА, Муҳаммаджон МИРЗАЕВ, Аюб ҚОДИРОВ;

Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Маҳмуд МУҲАМЕДОВ, Камтар ОТАБОЕВ, Тўхта РИСМЕТОВА.

Халқ чолғу асбоблари ва бали бўйича республика конкурсининг лауреати—Фазилат ШУКУРОВА;

Солистлар: Фахриддин УМАРОВ, Алижон ҲАСАНОВ, Манзура МУМИНОВА, Сора ШУКУРОВА, Нафиса ТУХТАЕВА, Анвар НАЗАРХОНОВ ва бошқалар.

Программани—Ғулом ТОЖИ-АЪЛОЕВ олиб боради.

Концерт кеч соат 8 да бошланади.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан сотилади.

ХАЁТ ГИРДОБИДА? ЎҒРИДА

ЭСКИ ТЕГИРМОНДА МУЗЕЙ

Шяуляй шаҳри яқинидаги Пране Янкуте номли колхоз территориясидаги ҳушманзарали тепаликда эски шамол тегирмони турибди. Унинг оғир тегирмон тошлари юз йилдан зиёд айланиб турган. Аммо замонавий ун заводлари пайдо бўлгач, эски тегирмонни ҳамма унутиб юборди. Томлари тешилиб, қанотлари синиб кетди.

Яқинда эса тегирмон «ишга тушди»: бу ерда музей ташкил этилди. Бино ҳам қайтадан реставрация қилинди, ҳамма нарса илгариги ҳолига келтирилди. Тегирмон тошлари ишга тушиб, қанотлари яна айлана бошлади.

Музейда бундан минг йил илгари қўлланилган тегирмон техникаларини, жумладан, тош ўғирлар ва эски шаҳар вайроналарини қазиш вақтида топилган темир ховончаларни кўриш мумкин. Жуда эски тарозилар, дон ва ун сақланган тўқима идишлар ва бошқа асбоб-ускуналар ҳам намойиш қилинмоқда.

Расм ва суратлар томошабинларга ҳозирги Литва тегирмонлари — автомат-заводлар ҳақида ҳикоя қилади.

В. МАЙЖЮС
Литва ССР,
Шяуляй,
(ТАСС мухбири).

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари—33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар—33-27-22, партия совет ва касаба союз ташкилотлари шаҳар хўжалиги бўлимлари—33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари—33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар—33-27-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари—33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари—33-27-03, ахборот бўлими 33-28-95, эълонлар бўлими—33-81-42.

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579.
НАШР А—2509.
Р—03253.